

dwars

STUDENTENBLAD UNIVERSITEIT ANTWERPEN

HET PROBLEEM 'KLIMAAT'
AAN UANTWERPEN

FAMILIEGELUK IN RED
STAR LINE

ALLE VRAGEN OVER
SLAPEN

EEN NIEUWE LENTE EN HETZELFDE GELUID

"Vanaf nu gaat alles anders zijn", "ik ga alles bijhouden en plannen"; ik hoor het mezelf vaak zeggen. Maar ook dit semester is mijn "alles veranderde toen de Vuurnatie aanviel"-moment uitgebleven. In vergelijking met vorig semester is er, buiten dat ik iets ouder ben en een nieuwe crush heb, weinig veranderd – misschien bèn ik zelf wel de Vuurnatie. En is dat waarom er niets verandert.

Ik heb uiteraard, zoals iedereen die beseft dat er zonder plan niets verandert, wel mijn eigen ideologie van hoe ik mijn eigen Vuurnatie kan zijn. Hoe ik zelf mijn slechte gewoonten kan aanvallen en zo alles veranderen. Een plan had ik, maar ergens tussen het idee en de uitvoering gebeurde (n)iets. (Wil je meer weten over mooie plannen waar maar weinig mee gebeurt? Pagina 6 helpt je verder.) Alles zou veranderen toen het semester aanving. Geen uitstelgedrag meer, een planning, een slaapritme (pagina 8), altijd geconcentreerd en nooit onvoorbereid in de les. (Uiteraard wel in de les.) Nu is dat bij mij – misschien net zoals bij jou, beste lezer – vrijwel volledig mislukt. Ik heb wel een nieuwe markeerstift en een planner, dus dat is fijn. Kan ik tenminste volgend academiejaar toch weer spetterend van start.

Ergens tussen de eerste les en de eerste deadline maakte de "alles gaat nu anders zijn"-gedachte plaats voor de automatische allemansvriend "even snel doorlezen, volstaat vast ook". Eerst voel je je nog schuldig na het even snel doorlezen, maar richting de zomer is het de standaard. Nu, in de lente begeven we ons op een denkbeeldige, maar daarom niet onbelangrijke, kruising. Kiezen we voor ons oude patroon en gooien we onze semestriële voornemens definitief overboord of gaan we onze nieuwe markeerstift en planner écht gebruiken?

Toch lijken we niet te beseffen – mede omdat ik net zei dat het specifiek voor de lente is – dat we ons eigenlijk het hele semester op zo'n kruispunt begeven. Steeds wachten we op dat ene moment. Het moment waarop alles klikt. Het moment wanneer de zon altijd zal schijnen, je altijd meewind hebt en elk verkeerslicht groen is. Ik zie je denken: "Altijd zon, altijd meewind, altijd groen. Dat kan toch helemaal niet, als het altijd groen is, botst iedereen?" Dat is het punt; het is een illusie en jij gelooft er nog in.

Het is nu lente en in de lente gaat werkelijk alles veranderen. Ik geloof in mei.

Thijs van Dam, **hoofdredacteur**

beeld: Ine Cuypers
lay-out: Ine Cuypers

4
8
13
15
16
20
21
22
26
28
29
33
34
35

dossier: klimaat aan UAntwerpen

awards season

God Save the King

filmrecensie: Mustang

dwarssligger

stuffers aan het woord

close-up: The Vices

immersieve kunst

The Handmaid's Tale

boekrecensie: Tosca

puzzels en memes

satire

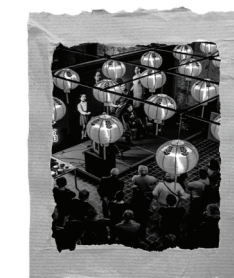
het laatste woord

poëzie

INHOUD

10 expo Familiegeluk

In het Red Star Line Museum opende onlangs de expo *Familiegeluk*, die focust op de Chinese immigratie naar Antwerpen. Gastcurator Ching Lin Pang geeft meer uitleg.

24 interview slaapexpert

Bestaat er zoiets als een ochtendmens? En beginnen de lessen niet te vroeg? *dWARS* verdiept zich in alle geheimen van onze slaap.

GROEN OF GRIJS?

DOSSIER KLIMAAT

UAntwerpen profileert zich als een duurzame instelling die aandacht heeft voor milieu en klimaat. Op papier lijkt de universiteit grote stappen te zetten: er wordt gesproken over CO₂-neutrale gebouwen en de universiteit focust zich op duurzaam transport van en naar de campus. Maar hoe groen is onze universiteit nu echt? Blijven deze initiatieven steken bij mooie woorden of hebben de plannen daadwerkelijk impact? Om daar een beter beeld van te krijgen sprak dwars met Oliver Diaz, een van de leden van GreenOffice. Deze studentengroep zet zich actief in voor duurzaamheid binnen de universiteit. Hoe ziet Oliver de toekomst van duurzaamheid op UAntwerpen? En welke obstakels komen hij en zijn team tegen in hun missie?

GreenOffice maakt deel uit van een Europees netwerk van studentengroepen die duurzaamheid bevorderen op en rond campussen. In Antwerpen richt de organisatie zich op bewustwording, educatie en praktische initiatieven zoals fietswerkplaatsen en *thrift shop tours*. "Onze rol is om studenten te informeren over duurzaamheid en hen te laten zien dat ze als consument macht hebben", vertelt Oliver. GreenOffice fungeert als een extra schakel tussen studenten en de universiteit, maar heeft beperkte invloed op beleidsbeslissingen. De samenwerking met de Studentenraad is afgenomen en ook COVID-19 heeft de zichtbaarheid van de organisatie geschaad.

Ondanks hun inzet kampt GreenOffice dus met een gebrek aan zichtbaarheid. Zo bevindt hun fysieke ruimte zich in een kelder. Ook op sociale media is hun bereik beperkt. "We hebben een contentkalender en volgen alle engagement-regels, maar toch worden we op Instagram amper gezien", zegt Oliver. Dat bemoeilijkt de missie om studenten bij duurzaamheid te betrekken. In Gent kreeg GreenOffice meer aandacht na een rebelse actie. Een kleine revolutie gepaard met burgerlijke ongehoorzaamheid zorgde daar voor een sterke groei in bereik. "Maar als internationale student kan ik me dat niet veroorloven", lacht Oliver. "Dat is te riskant."

Toch blijft GreenOffice niet stilzitten. Naast hun evenementen denken ze na over nieuwe manieren om studenten te bereiken. Een idee dat momenteel op tafel ligt, is een podcast die duurzaamheid op een laagdrempelige manier bespreekt. "We willen duurzaamheid toegankelijker maken en de connectie met studenten versterken", legt Oliver uit. Daarnaast wordt er nagedacht over samenwerkingen met andere studentengroepen.

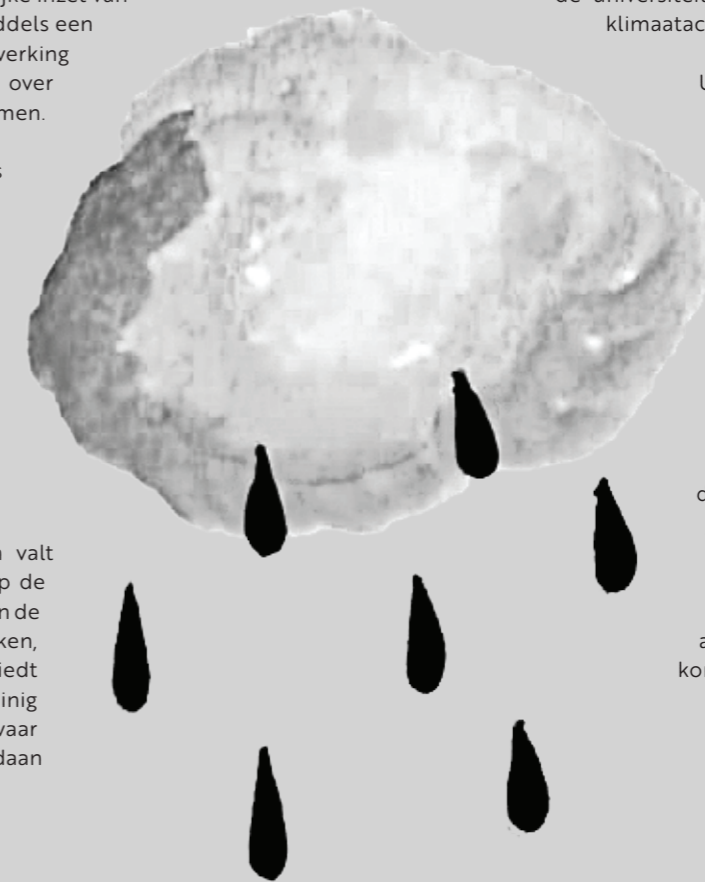
We halen ook het onderwerp greenwashing aan; een term die verwijst naar het gedrag van bedrijven en instellingen die zich groener voordoen dan ze daadwerkelijk zijn. Is deze term ook van toepassing op onze eigen universiteit? Hoewel UAntwerpen duurzame projecten aankondigt, ontbreekt soms het bewijs van daadwerkelijke vooruitgang. "Ze zeggen dat ze CO₂-neutraal willen worden tegen 2050 en promoten vegetarische opties in komida, maar zonder transparantie blijft het twijfelachtig of dit echt impact heeft", stelt Oliver.

Een voorbeeld hiervan is het gebrek aan openheid over de financiering van duurzame projecten. De universiteit werkt samen met het Climate Team, een groep die al lange tijd pleit voor meer transparantie over waar de fondsen precies naartoe gaan. Dit team, bestaande uit studenten, onderzoekers, professoren en administratief personeel, richt zich vooral op het ontwikkelen en implementeren van strategische acties om de universiteit klimaatneutraal te maken. Tot nu toe zijn die financiële gegevens niet openbaar gemaakt, wat vragen oproept over de werkelijke inzet van de universiteit. Het Climate Team heeft inmiddels een klimaatactieplan gepubliceerd in samenwerking met de universiteit, waardoor het gesprek over transparantie steeds meer op gang lijkt te komen.

Oliver merkt ook op dat sommige partners van de universiteit vragen oproepen. "Tijdens netwerkevenementen zijn grote oliebedrijven als Shell en TotalEnergies vaak prominent aanwezig en worden ze neergezet als duurzame werkgevers, terwijl ze wel blijven investeren in fossiele brandstoffen. Waarom worden zulke werkgevers nog gepromoot?" Dit gebrek aan transparantie roept twijfels op over hoe serieus de universiteit duurzaamheid neemt.

Ook in het dagelijks leven van studenten valt er nog veel te verbeteren. Zo wijst Oliver op de duurzame initiatieven rondom voeding binnen de universiteit die op papier veelbelovend klinken, maar in de praktijk tekortschieten. "komida biedt herbruikbare verpakkingen aan, maar er is weinig controle op de naleving van het systeem. En waar komida haar voedingsproducten precies vandaan haalt, blijft ook een vraagteken."

Als de universiteit duurzaamheid in haar beleid wil verankeren, moet ze transparanter en consequenter worden. Studentenorganisaties zoals GreenOffice en het Climate Team vragen om een eerlijker beleid waarin duurzame keuzes worden ondersteund met duidelijke cijfers en verantwoording. Bovendien zou de universiteit zich sterker kunnen profileren via actieve samenwerkingen met kleinschalige, ethische organisaties in plaats van grote multinationals met een twijfelachtige reputatie. We kunnen de duurzaamheidsplannen van de universiteit inmiddels terugvinden in het gepubliceerde klimaatactieplan.

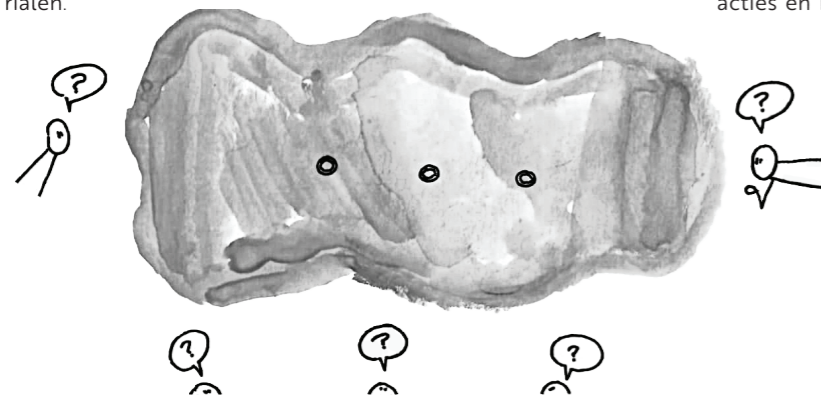
UAntwerpen heeft de juiste woorden en initiatieven, maar de uitvoering blijft soms toch achter. Zonder transparantie en een kritische evaluatie van samenwerkingen dreigt de universiteit in greenwashing te vervallen. Als duurzaamheid echt een speerpunt is, dan moet dat niet alleen zichtbaar, maar ook meetbaar en geloofwaardig zijn. Studenten willen meer dan mooie beloftes; ze willen echte verandering. Wanneer we vragen wat studenten zelf kunnen doen om druk te zetten voor verandering, antwoordt Oliver: "Maak mensen oncomfortabel." Hij benadrukt dat verandering ongemakkelijk moet zijn, omdat juist dat leidt tot actie. "Ik heb het hele interview in verschillende posities gezeten omdat één positie ongemakkelijk werd. Wat deed ik? Ik veranderde. Ongemak is de beste oproep tot actie - je moet het voelen om in beweging te komen." □

tekst: Lotte Helmerhorst
beeld: Yulia Yuryeva
lay-out: Thijs van Dam

Klimaatverandering is een urgent probleem dat ons allemaal raakt en als onderwijs- en onderzoeksinstelling speelt UAntwerpen een cruciale rol in het bevorderen van duurzame oplossingen. Recent werd het nieuwe klimaatactieplan van de universiteit gepresenteerd, waarin het Climate Team van UAntwerpen vertelt over haar plannen voor een groenere toekomst. **dWARS** heeft dit plan bekeken naar aanleiding van haar gesprek met GreenOffice.

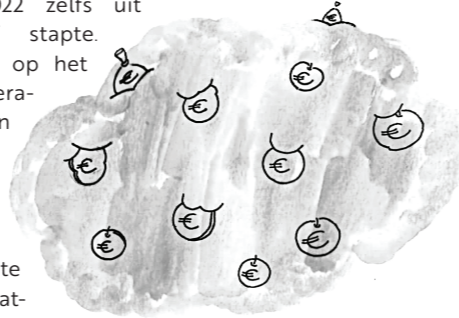
De universiteit heeft ambitieuze doelstellingen gepresenteerd in haar klimaatactieplan. De belangrijkste? Tegen 2030 klimaatneutraal zijn. Dit betekent dat de universiteit haar netto-uitstoot van broeikasgassen op nul moet brengen. Dit kan worden bereikt door zowel de uitstoot drastisch te verminderen als door compensatiemaatregelen door te voeren, zoals bosaanplantingen of investeringen in hernieuwbare energie.

Het plan bevat ook een duidelijke ambitie om de CO₂-uitstoot met minimaal 55% te verminderen ten opzichte van de situatie in 2018. Hoewel de universiteit nog niet helemaal op schema ligt, is er al vooruitgang geboekt: sinds 2018 is de uitstoot met zo'n 16% gedaald. Daarnaast heeft UAntwerpen zich voorgenomen om tegen 2050 volledig fossielvrij te zijn. Dit houdt in dat de universiteit haar onafhankelijkheid volledig wil afbouwen en wil overstappen op duurzame energiebronnen en alternatieve materialen.

Toch roept het actieplan ook kritische vragen op. Uit ons gesprek met GreenOffice kwamen enkele aandachtspunten naar voren. Zo is er de betrokkenheid van vermogensbeheerder Vanguard, die zich in het verleden niet sterk inzette voor duurzame investeringen en in 2022 zelfs uit een VN-klimaatinitiatief stapte.

Dit initiatief was gericht op het beperken van de temperatuurstijging als gevolg van de uitstoot van koolstofdioxide. Mocht de universiteit zich hiervan bewust zijn, kan het geen kwaad om dit toch even te benoemen in het klimaatactieplan.

Een ander opvallend punt is het gebrek aan transparantie over fossiele bedrijven die universitaire onderzoeksprojecten sponsoren. Een voorbeeld is energiebedrijf TotalEnergies. Het is vreemd om samen te werken met een fossiele brandstofproducent wanneer je zelf probeert van de fossiele brandstoffen af te geraken.

Het klimaatactieplan is een belangrijke stap richting een duurzamere toekomst, maar het is belangrijk dat de universiteit haar acties en keuzes blijft evalueren. Ze moet kritisch blijven kijken naar haar investeringen en samenwerkingen om ervoor te zorgen dat haar klimaatdoelen daadwerkelijk worden behaald. Door een proactieve aanpak kan de universiteit een voorbeeld zijn en bijdragen aan een groenere toekomst. □

tekst: Lotte Helmerhorst
beeld: Yulia Yuryeva
lay-out: Thijs van Dam

NIEUWE BRANDSTOF VOOR OUD DEBAT

Bijna een volledige bacheloropleiding geleden deelde **dWARS** een lijst met fossiele bedrijven die wetenschappelijk onderzoek aan UAntwerpen financieren. In 2023 schreven we over de vrees van honderden academici wereldwijd dat de fossiele industrie de onderzoeksagenda gaat bepalen en dat universiteiten zo hun onafhankelijkheid verliezen. Ook toen stelden we de vragen: kunnen deze firma's bij academisch – vaak klimaatgerelateerd onderzoek – wel betrouwbare partners zijn, en wat is hun agenda bij dit soort onderzoek? En welke impact heeft het wanneer ze de universiteit financieren voor dit soort onderzoeken? Het lijkt alsof ze zich graag schuilhouden achter de academische en betrouwbare status van een universiteit.

Dit soort vragen leidde al eerder, vooral bij Angelsaksische en Nederlandse universiteiten, tot veel protest. Voorstanders van dit type financiering benadrukken dat fossiele bedrijven zowel de expertise als het geld hebben om de overgang naar duurzame energie te versnellen; het uitsluiten van hun financiering vertraagt eerder de transitie dan dat het deze bevordert.

Naar aanleiding van ons gesprek met GreenOffice legden we UAntwerpen opnieuw de volgende vragen voor: (1) Met welke bedrijven uit de fossiele industrie heeft de universiteit op dit moment een samenwerking lopen? (2) Wat is de aard van deze samenwer-

kingen? De actuele lijst werd met ons gedeeld en het is niet om over naar huis te schrijven. Hoewel de samenwerking met ExxonMobil van de lijst af is, stonden er ook twee nieuwe samenwerkingen op: Ineos en TotalEnergies. Een nieuwe samenwerking met wederom een fossiel bedrijf staat nu niet zo goed op je cv als je tegelijkertijd duurzaamheid probeert te promoten. In het nieuwe klimaatactieplan wordt gezegd dat ze graag een beleid willen opstellen met betrekking tot fossiel onderzoek, net als vijf jaar geleden.

Toen we onze bevindingen voorlegden aan het Climate Team, reageerden ze met enige verbazing. Zij gaven aan geen structureel inzicht te hebben in of, hoe en voor welke bedragen de fossiele industrie onderzoek aan de universiteit financiert en dat dit een tekortkoming voor hen is. "Zonder te weten wat dit specifieke onderzoek inhoudt, pleiten we met het Climate Team voor een universiteitsbreed kader dat toelaat om op een heldere manier te evalueren of onderzoeksprojecten die door private bedrijven worden gefinancierd, op ethisch en duurzaamheidsvlak wel stroken met de missie van de universiteit", klinkt het.

In een reactie stelt UAntwerpen dat de fossiele industrie (of andere financiers) de onderzoeksagenda niet bepaalt en dat wetenschappers vrij zijn om al dan niet deel te nemen aan fossiel gefinancierd onderzoek. Bij onderzoek gesponsord door een bedrijf, een overheid of een organisatie gelden strikte regels rond academische vrijheid en onafhan-

kelijkheid: onderzoekers kiezen de methodologie, resultaten worden (tenzij vertrouwelijk) openbaar gemaakt, en financiers hebben geen invloed op de conclusies.

Als de universiteit tegen 2050 volledig fossielvrij wil zijn, moet dat ook betekenen dat ze de fossiele industrie geen platform meer zal geven. Zoals benoemd in ons artikel uit 2023 biedt de universiteit namelijk een podium aan sprekers van de firma's die onderzoek sponsoren. In onze ogen past dit niet in het imago van een universiteit die duurzamer probeert te worden.

De volledige lijst, alsook de aard van de onderzoeken, is terug te vinden op onze website: dWars.be □

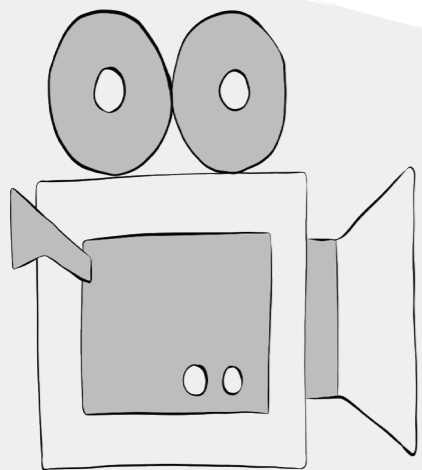
LEINDE DOSSIER

DE TELEURSTELLINGEN VAN AWARDS SEASON

Awards season is upon us! Sinds januari hebben al meerdere prijsuitreikingen plaatsgevonden: de Golden Globes, de Screen Actor Guild Awards en, uiteraard, de Oscars. Voor filmstudenten zijn deze prijsuitreikingen dé evenementen om elk jaar naar uit te kijken. Hoewel deze gelegenheden allemaal rooskleurig (of groenkleurig) lijken, blijven filmfanaten steeds met een zure smaak in de mond achter. **dWARS** neemt deze prijsuitreikingen onder de loep, stelt vragen over hoe het selectieproces verloopt, en wie op de nominaties stemt. Daarnaast hoopt dit artikel de belangrijkste vraag te beantwoorden: waarom zijn de resultaten altijd zo teleurstellend?

Wat zijn de prijsuitreikingen?

Zelfs als je niet de grootste filmliefhebber bent, heb je waarschijnlijk wel gehoord van de Oscars, of officieel de Academy Awards: het prestigieuze

evenement waar getalenteerde regisseurs en acteurs erkenning krijgen voor hun prestaties. Denk maar terug aan 2024, toen regisseur Christopher Nolan zijn eerste Oscar voor Beste Film won met *Oppenheimer* en meteen ook zijn tweede Oscar binnenhaalde voor Beste Regisseur. Maar de Academy Awards zijn lang niet de enige prestigieuze prijsuitreikingen voor films. Zo zijn er ook de BAFTA's, de Screen Actor Guild Awards, de Golden Globes, het Filmfestival van Cannes en talrijke andere filmfestivals die een platform bieden aan zowel opkomende als ervaren regisseurs en acteurs. Het winnen van een prijs is een grote eer en kan een belangrijke boost geven aan je carrière, vooral voor regisseurs. Zo heb je de Palme d'Or, die wordt gezien als een van de meest prestigieuze prijzen in de filmindustrie. Het opmerkelijke bestaan van een klein groepje van regisseurs die er twee hebben gewonnen, met onder andere Francis Ford Coppola (bekend om *The Godfather*), versterkt de exclusiviteit van deze prijs.

Deze prijsuitreikingen zijn vaak een statussymbool. Niet alleen worden bekroonde films in de cinema-Hall of Fame opgenomen, maar de rode loper en de selectiviteit van deze evenementen dragen bij aan hun prestige. De camera's, de paparazzi en de live-artikels over elk detail van Ariana Grandes jurk bevestigen het idee dat prijsuitreikingen voor de elite zijn en dat de rest van de wereld slechts mag toekijken.

het selectieproces

Vooraleer films een prijs kunnen winnen, moeten ze eerst geselecteerd en genomineerd worden. Dat proces varieert per festival, maar over het algemeen worden ingestuurde films bekeken door een jury, die daarna stemt en beslist welke films in aanmerking komen. Voor de Oscars bestaat deze jury uit leden van de Academy of Motion Picture Arts and Sciences, bestaande uit acteurs, regisseurs, producers en andere professionals uit de industrie. Voor andere festivals, zoals Cannes, wordt de jury samengesteld uit filmcritici en vorige prijswinnaars.

Hier begint al een belangrijk probleem: wie bepaalt eigenlijk wat 'goed' is? Filmcampagnes en lobbyen spelen een grote rol in het nominatieproces. Studio's

spenderen miljoenen aan marketingcampagnes om de stemmen van juryleden te beïnvloeden. Daarnaast vergroot de kans op een nominatie wanneer de acteurs van een film aanwezig kunnen zijn. Dit betekent dat onafhankelijke films met minder financiële middelen vaak geen eerlijke kans krijgen om genomineerd te worden, ongeacht hun artistieke waarde.

gemiste nominaties...

Een van de grootste teleurstellingen van awards season is wanneer films zelfs geen nominatie krijgen en dus geen kans maken op erkenning. Dit jaar waren bijvoorbeeld *Kneecap*, *Queer* en *Challengers* opvallende afwezigen bij de Oscars, ondanks hun succes op andere festivals.

Kneecap – een docu-fictie over de gelijknamige lerstalige hiphopgroep – werd wel genomineerd bij de BAFTA's in zes categorieën en won uiteindelijk *Outstanding Debut* voor het werk van scenarist en regisseur Rich Peppiatt. Luca Guadagnino, bekend van *Call Me By Your Name*, bracht in 2024 twee films uit, maar werd voor beide over het hoofd gezien door de Academy. Hoewel *Challengers* en *Queer* wel prijzen binnenhaalden op festivals zoals de Golden Globes en de Critic's Choice Awards, beschouwde de Academy hen blijkbaar niet als 'Oscarwaardig'.

...en overbodige nominaties

Aan de andere kant zijn er films die overdreven veel nominaties krijgen, soms zonder dat ze die volledig verdienen. Een goed voorbeeld hiervan is *Emilia Pérez*, dat een storm aan prijzen won op filmfestivals ondanks gemengde reacties van critici en publiek. De film kreeg zelfs de Oscar voor Beste Originele Nummer, terwijl bijvoorbeeld *Wicked* ook genomineerd was in dezelfde categorie.

Daarnaast speelt 'Oscarbait' een grote rol in het selectieproces. Films die historische figuren portretteren, zware sociale thema's aansnijden of over Hollywood zelf gaan, krijgen vaak een streepje voor. Denk aan *The Brutalist* of *Conclave*, die bewust mikken op de esthetiek en thematiek die de Academy graag beloont. Ondertussen blijven innovatieve films of genrefilms zoals horror, sci-fi en komedies vaak ondergewaardeerd in de categorieën van Beste Film of Beste Scenario.

Wat brengt de toekomst?

Awards season is een mix van exclusiviteit en hoop. Wanneer onze favoriete films niet winnen, voelen we de teleurstelling extra hard en blijven we elk jaar met datzelfde onbevredigde gevoel achter. Toch kan onze verwachting soms ingelost worden, zoals toen de Belgisch-Letse productie *Flow* de Oscar voor Beste Animatiefilm won. Heb je nog steeds niet genoeg van awards season en wil je je hoop hernieuwen? Binnenkort vinden de Emmy Awards en de Tony Awards plaats, die respectievelijk televisie en musicals in de schijnwerpers zetten. Terwijl we misschien geen te hoge verwachtingen mogen hebben voor onze favoriete mediaproducties, kunnen we met een sprankje naïviteit blijven hopen op een eerlijkere en inclusievere toekomst voor filmprijzen. □

tekst: Anne-Marie Dimitrov
beeld: Ine Cuypers
lay-out: Julie Vanstraelen

'FAMILIEGELUK' IN DE CHINESE WIJK

Antwerpen herbergt niet alleen de grootste Chinese buurt van België, maar ook een verhaal dat verder reikt dan de geur van verse ramen en knapperige pekingeend. Achter de levendige façades van de Van Wesenbekastraat schuilt een rijke geschiedenis die maar weinigen kennen. Hoe is de Chinese wijk van de Koekenstad eigenlijk ontstaan? Om deze vraag te beantwoorden, trok ik naar het Red Star Line Museum, waar sinds 30 januari de tijdelijke expo *Familiegeluk* loopt. Hier heb ik afgesproken met Ching Lin Pang, hoogleraar bij het departement Vertalers en Tolken en gastcurator van deze tentoonstelling.

Chinatown verwijst naar enkele straten in de stationsbuurt van Antwerpen zoals de Van Arteveldestraat en Van Wesenbekastraat. In deze laatste ligt ook de grootste Aziatische supermarkt van het land: Sun Wah. Het was pas na de komst van dit warenhuis dat de buurt met de Chinese cultuur geassocieerd werd. In 2001 volgden de marmeren leeuwenbeelden, die de Vanwesenbekastraat moeten beschermen, en de achttien lampions boven de straat. Als gevolg van een nauwe samenwerking tussen de vereniging van Chinatown en de stad Antwerpen werd als kers op de taart in 2010 een pagodepoort geplaatst, wat de buurt compleet 'Chinees' maakte. Zo werd onze stad de tweede op het Europese continent met een poort, de andere bevindt zich in Den Haag. De pagodepoort is gemaakt in haar thuisland en werd daarna in stukken verscheept naar de Koekenstad. Een paar gebouwen verder bevindt zich, op nummer 61, de Fo Guang Shantempel. Als voorbijganger zou je er zo voorbijlopen, maar dit onopvallende huis is een boeddhistische tempel van een grote, gelijknamige orde, waarvan de hoofdzetel in Taiwan ligt.

expo Familiegeluk

Quán jiā fú, deze drie Chinese tekens in neonletters, die samen het woord 'Familiegeluk' vormen, begroeten me aan het begin van de nieuwe tentoonstelling in het Red Star Line Museum. Na een vriendelijk onthaal door vrijwilligster Mariette ontmoet ik mijn gids: professor Ching Lin Pang. Ze werd gevraagd om als gastcurator op te treden omdat ze jarenlang onderzoek heeft gedaan naar de Chinese migratie en Chinatown. Als onderzoekster publiceerde ze daarnaast nog verschillende wetenschappelijke artikels.

meneer Liang en China West

Pang begint haar verhaal bij Cho-In Liang. Hij werkte als scheepskok en kanonnier op de stoomboot van de CMB (Compagnie Maritime Belge), totdat deze getorpedeerd werd. Het schip werd gerepatriëerd naar Antwerpen en eenmaal terug aan wal besloot Liang – mede door gezondheidsproblemen – zich te vestigen in het Schipperskwartier. Om brood op de plank te hebben, begon hij met wat hij goed kon: loempia's en Madras curry maken. Deze verkocht hij in een kraampje op het Sint-Jansplein, waar toen uitsluitend cafés lagen. Door de afwezigheid van andere eetgelegenheden, werden de loempia's een groot succes bij de hongerige cafébezoekers. Daarnaast verkocht hij zijn befaamde Madras curry, die hij in India had leren kennen. De ex-scheepskok verdiende op deze manier genoeg geld en kon zo in november 1952 met zijn vrouw hun eigen restaurant China West oprichten. Het Chinese restaurant was, het zit zelfs in de naam, een mix tussen de oosterse keuken en de westerse. Door in België vertrouwde ingrediënten te gebruiken, liet Liang zijn nieuwe landgenoten kennismaken met nieuwe gerechten. Het restaurant werd een beroemde plaats waar diplomaten en zelfs een Miss Taiwan kwamen eten. De eigenaar van China West liet andere koks uit Hongkong naar Antwerpen komen om in zijn keuken te werken. Hij behandelde zijn werknemers goed en gaf hun naast kost en inwonen ook nog een loon. Zo konden personeelsleden hun familie laten overkomen en sommigen richtten daarna hun eigen zaak op. De grote aantrekkingskracht van Liangs restaurant zorgde mede voor een tweede migratiegolf van Chinese emigranten, waar ook gastcurator Pang deel van uitmaakte.

van Hongkong naar Antwerpen

"Mijn vader vertrok in 1967 om zich bij het keukenpersoneel van China West te voegen. In Hongkong was hij politieagent. Hij had initieel geen emigratieplannen, maar door de toenemende binnenlandse spanningen – Hongkong was toen nog een Britse kroonkolonie – besloot hij om naar Antwerpen te trekken. Hij werkte hard en kon ons laten overkomen." Zijn jongste dochter Ching Lin Pang was pas zes jaar toen ze met haar familie in 1969 aankwam in België en ze herinnert zich de reis nog als de dag van gisteren. Tijdens de rondleiding vertelt ze hoe haar familie door Maggie, Liangs dochter, werd opgehaald van de luchthaven en naar hun nieuwe thuis in Antwerpen gebracht werd. Verder vertelt Pang over de gewoonte om elke nieuwe migrant een Vlaamse naam toe te kennen. "Ik kreeg op mijn eerste dag de naam 'Carine', die ik gebruikt heb tot mijn vijftiende." Ook over haar eerste schooldag heeft 'Carine' een verhaal: "Ik kende nog geen woord Nederlands en hoorde op mijn eerste schooldag regelmatig 'dank u'. In het Kantonees betekent dit echter een klein koekje. Ik was dus heel de dag aan het wachten op mijn koekje."

Een jaar na hun aankomst nam het gezin Pang het Deurnese restaurant Nam Fong over. Het was hard werken en ook de kinderen hielpen alle dagen mee. Toch zagen ze het niet als een straf: "Als kind bedenkt je zelf spelletjes om het werk leuk te maken. Zo hielden we wedstrijdjes in de vorm van om ter snelst aardappelen schillen."

kunst en de expo

Het derde en laatste restaurant is Shanghai in Willebroek, waar de tijd is blijven stilstaan. Het is een van de weinige restaurants waar er haast niets is veranderd aan het interieur en het menu. De eigenaar, die trouwens de schoonbroer van vader Pang is, heeft zijn legerdienst in Brasschaat gedaan en is helemaal ingebed in de buurt. Zijn Chinese zaak fungeert als een sociaal knooppunt en de eigenaar deelt trots de anekdote over een vaste klant die al vijftig jaar lang telkens hetzelfde gerecht bestelt. ▶

In het laatste stuk van de expo vind je voornamelijk kunst in het teken van de Chinese restaurants. Zo kan je onder andere het werk van de Brusselse fotograaf Vincen Beeckman bekijken, die voor zijn serie *Chinese restaurants in de wereld foto's* maakte van het Willebroekse Shanghai. Verder hebben nog de Belgisch-Chinese kunstenaars Sarah Yu Zeebroek en Yingda Dong en de Chinees-Amerikaanse Von Hyin Kolk meegewerkt aan de tentoonstelling. "Op deze manier wordt het verhaal van de drie families opgetild naar een universeel niveau. Het is een verhaal van economische migranten op zoek naar geluk. Dit is dan ook het hoofdthema van het museum zelf. Zo is de cirkel rond", geeft Pang mee.

een verhaal van iedereen

Afsluiten doet de gastcurator door te vertellen dat de expo een verhaal van iedereen is, zowel van de Chinese immigranten als de Vlamingen die dankzij de restaurants mooie familiemomenten meemaakten. "De titel *Familiegeluk* verwijst allereerst naar een bekend Kantonees wokgerecht met veel diverse ingrediënten. Verder verwijst het naar het geluk van de Chinese ondernemers die door hard te werken een betere toekomst voor henzelf en hun familie konden creëren. Tot slot refereert het aan het geluk van de Vlamingen die memorabele herinneringen hebben aan de gerechten en het gezellig samenzijn met de familie."

Dat de tentoonstelling emoties losmaakt bij bezoekers is duidelijk. Een bezoeker vertelde me hoe zij en haar echtgenoot voor het eerst kipcurry aten in China West, en dat het sindsdien nog steeds hun favoriet is. Daarnaast zag een beveiligingsmedewerker van het museum zichzelf plots op een van de foto's staan. Hij had in een hotelschool gestudeerd en hielp daarna mee in de keuken van een Chinees restaurant. Door de expo kwam hij er opeens achter dat hij toen als vijftienjarige meewerkte in de keuken van Nam Fong, de zaak van Ching Lins vader.

Familiegeluk is een interessante expositie over het ontstaan van de Chinese restaurants in de naoorlogse periode aan de hand van drie concrete families. Met een mooie combinatie tussen archiefbeelden, authentieke voorwerpen en kunstwerken maak je als bezoeker kennis met de oorsprong en toekomst van Chinatown. Geïnteresseerden kunnen de expo nog tot en met 4 mei bezoeken. De expo is van dinsdag tot zondag te bezoeken in het Red Star Line Museum, dat open is tussen 10u en 17u. Scan zeker de QR-code als je meer informatie wilt over de rondleidingen. □

tekst: Laura Aerts
 beeld: Lena Vercammen en LUCID (extern)
 lay-out: Myrddin-Merlijn Groffi

GOD SAVE THE KING: EEN ANTWERPSE UITVINDING?

tekst: Cato Van Lerberghe
 beeld: Yulia Yuryeva
 lay-out: Julie Vanstraelen

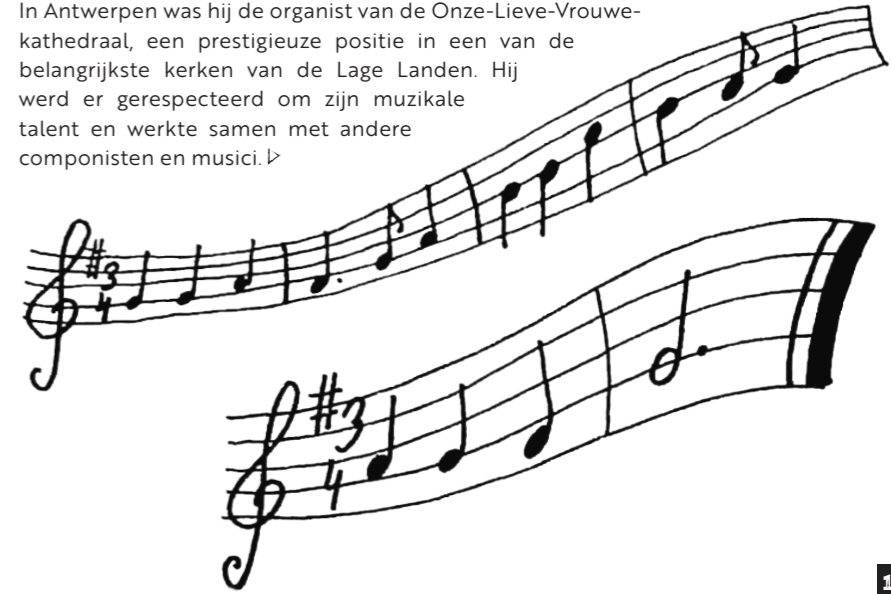
Het Britse volkslied *God Save the King, of God Save the Queen* als er een vrouwelijke monarch regeert, wordt al eeuwenlang beschouwd als een van de meest iconische hymnes ter wereld. Maar wat als dit nationale symbool eigenlijk een Antwerpse oorsprong heeft? Hoewel de herkomst van het lied omgeven is door mysterie, wijst een theorie op een connectie met de Engelse componist John Bull, die een belangrijk deel van zijn leven in Antwerpen doorbracht.

John Bull (ca. 1562–1628) was een Engelse componist, organist en klavecijnist. Hoewel zijn populariteit vandaag de dag is afgenomen, geldt hij nog steeds als een van de meest invloedrijke muzikale figuren van zijn tijd. Hij werd geboren in het graafschap Somerset en kreeg zijn opleiding aan de prestigieuze Koninklijke Kapel in Londen, waar hij later zelf als componist en organist diende. Zijn mooie composities brachten hem in de gunst bij Koningin Elizabeth I, die hem benoemde tot een van haar persoonlijke musici.

Bulls carrière verliep echter niet zonder problemen. In 1613 zou hij Engeland hebben moeten verlaten, vermoedelijk vanwege financiële moeilijkheden en beschuldigingen van immoreel gedrag zoals overspel en het verwekken van buitenechtelijke kinderen. Andere bronnen vermelden dan weer dat hij door het Engelse hof op een spionagemissie naar het continent werd gestuurd, onder het mom van 'een reis voor zijn gezondheid'. Hij bezocht de Zuidelijke Nederlanden (het huidige België en Luxemburg), een gebied dat destijds deel

uitmaakte van het Spaanse Rijk en een toevluchtsoord bood aan verschillende Engelse ballingen, zoals hijzelf. Doorheen zijn reis passeerde hij verscheidene steden, waaronder Brussel. Hier kreeg hij een job aangeboden in de rechtbank, al was dit van korte duur. Na correspondentie met het Engelse hof kwam zijn verleden aan het licht en werd hij ontslagen. Daarna vestigde hij zich definitief in Antwerpen, dat in die tijd een belangrijk cultureel en economisch centrum was, met een bloeiende muzikale scene waar Bull zich snel in mengde.

In Antwerpen was hij de organist van de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal, een prestigieuze positie in een van de belangrijkste kerken van de Lage Landen. Hij werd er gerespecteerd om zijn muzikale talent en werkte samen met andere componisten en musici. ▶

Hij bleef componeren en zijn stijl verder ontwikkelen. Het is ook tijdens deze Antwerpse jaren dat sommigen vermoeden dat hij de melodie componeerde die later bekend werd als *God Save the King*.

van Antwerpen naar Londen

De precieze oorsprong van de melodie van *God Save the King* blijft onderwerp van discussie. Zo schrijven sommigen het toe aan Henry Carey, het neefje van de bekende Engelse koningin Anne Boleyn. Anderen wijzen dan weer op mogelijke Franse invloeden uit het lied *Grand Dieu, sauve le Roi* uit 1686. Toch is er bewijs dat de melodie al in de vroege zeventiende eeuw bestond, wat perfect aansluit bij de periode waarin Bull actief was in Antwerpen. Sommige muziekhistorici suggereren dat Bull de basis legde voor de melodie die later zou zijn geëvolueerd tot het volkslied dat we vandaag kennen.

Een interessante theorie stelt zelfs dat Bull de melodie oorspronkelijk componeerde als eerbetoon aan Koningin Elizabeth I, die regeerde van 1558 tot 1603. Dit zou betekenen dat *God Save the King* begon als een loflied voor de Tudor-koningin, voordat het zich verder ontwikkelde tot het nationale volkslied.

John Bull en de speculaties

Er zijn echter geen harde bewijzen die bevestigen dat Bull de componist van *God Save the King* is. De theorie dat hij het lied zou hebben geschreven, is gebaseerd op de symbolische associaties tussen Bull en de Engelse monarchie. Bull werd vaak beschouwd als een nationaal symbool van Engeland, net zoals de naam "John Bull", die later zou worden gebruikt als bijnaam voor de typische Engelsman. Het idee dat hij de componist zou zijn, kan voortkomen uit de wens om de oorsprong van het lied te verbinden met een

patriottische Engelse figuur. Zelf keerde hij nooit terug naar Engeland, maar zijn vele connecties met andere grootheden leidden tot de theorie dat het vanuit Antwerpen naar Engeland overwaaide.

Het is mogelijk dat de melodie van *God Save the King* al bestond in de vroege zeventiende eeuw, misschien in een ruwe of voorlopige vorm. Het zou dan later worden aangepast en verfijnd door andere componisten, zoals Henry Carey, voor het publiek in Engeland. De connectie met Bull blijft dus speculatief, hoewel zijn muzikale invloed zeker een rol heeft gespeeld in de ontwikkeling van de Engelse muziek in de zestiende en zeventiende eeuw.

een vergeten erfgoed?

Hoewel er geen definitief bewijs is dat Bull daadwerkelijk de componist is van *God Save the King*, geeft zijn Antwerpse verblijf een fascinerende draai aan de geschiedenis van het lied. Het roept de vraag op of we de herkomst van een stukje Brits nationaal erfgoed eigenlijk in de straten van Antwerpen moeten zoeken. Wat als de klanken van dit iconische volkslied ooit weerklonken in de Kathedraal van Antwerpen, lang voordat het in Engeland een symbool werd van monarchie en nationale trots?

Wat er ook waar mag zijn van deze theorie, het is een mooi voorbeeld van hoe muziek door de eeuwen heen grenzen overstijgt en culturen verbindt. Misschien moeten we de volgende keer dat we *God Save the King* horen, even denken aan een organist in het hart van Antwerpen die mogelijk de eerste noten op papier zette. □

Ter ere van Internationale Vrouwendag keken we naar het Turkse *Mustang* van Deniz Gamze Ergüven. Het verhaal volgt vijf weeszussen die bij hun grootmoeder en oom op het Turkse platteland wonen. Nadat de zussen met enkele jongens een spel spelen in de zee, besluit hun oom dat hun kuisheid is aangetast en dat ze daarom zo snel mogelijk moeten uitgehuwelijkt worden. Doordat ze om de beurt een echtgenoot aangewezen krijgen, wordt hun zussenband alleen maar versterkt. Ergüven geeft de toeschouwer een intieme blik in hun leven, zowel op momenten van verzet als van machteloosheid.

beeld: Ine Cuypers
lay-out: Thijs van Dam

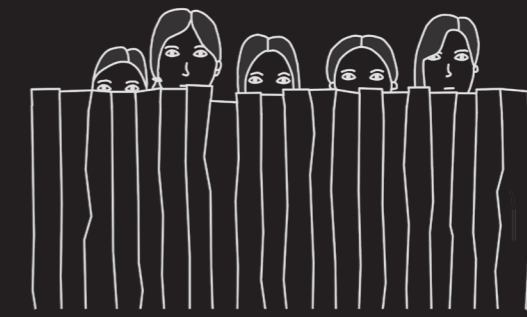
TWISTED FRAMES OVER MUSTANG

De intieme blik wordt vooral verwezenlijkt door het gebruik van de camera. Doorheen het verhaal wordt de vrijheid van de meisjes ingeperkt. Onder andere door de bouw van hekken rond het huis lijkt de camera steeds dichterbij te komen, wat resulteert in een claustrofobisch gevoel, waarbij de kijker mee met de zussen opgesloten zit.

het dorp en de gedachten van hun echtgenoten, maar durven af en toe toch een oogje toe te knijpen om de zussen uit de nood te helpen. Ergüven zet een realistische portrettering neer van zusterschap, omdat de zussen elkaar plagen, maar ook voor elkaar opkomen en zich over elkaar ontfermen. *Mustang* is hierdoor een mooie mengeling van universele thema's en cultureel-specifieke elementen.

Verder zit het verhaal boordevol metaforen, zowel op narratief als op filmisch vlak. De deeghapjes die ze moeten bereiden zijn een spiegeling van hoe ze geforceerd tot vrouw gekneet worden. Daarnaast verbergt de vormeloze kledij die ze moeten dragen hun jeugdigheid. Bovendien lopen ze binnen soms letterlijk tegen de muur, op zoek naar een weg uit het huis, dat meer en meer een labyrint lijkt te worden. Dit wijst ook op het verstikkende gevoel dat ze ervaren en hun nood om te ontsnappen naar de anonimiteit van het verre Istanbul. Tenslotte herkenden we enkele elementen van Sofia Coppola's *The Virgin Suicides* en *Matilda* van Roald Dahl.

Vrijheid, zusterschap, vrouwelijkheid, angst en verzet staan centraal in *Mustang*. Wanneer we kennis maken met de zussen zijn ze nog jong en speels, maar ze worden al snel geforceerd om vrouw te worden. Omdat ze dit proberen te ontwijken, wordt hun vrijheid alleen maar meer ingeperkt. Toch blijven ze zich verzetten, onder andere door plezier te maken, grotendeels op het initiatief van de jongste zus. Niettemin blijft machteloosheid hen boven het hoofd hangen, waardoor ze uiteindelijk een ontsnapping plannen. Verder creëert de onderlinge spanning ook een angst, die effect heeft op de andere vrouwen van het dorp. Ze maken zich voortdurend zorgen over hun imago in

See you next time,
Twisted Frames

IN BED MET TRISTAN DE BOUVERE

De *homo sapiens studentus*, of dwarsligger in de volksmond, is een bijzondere soort. Naast de kenmerkende activiteit van studeren, staan de exemplaren van dit ras vooral bekend als genietters van het (nacht) leven. Maar hebben zij ook andere geheimen prijs te geven? **dWARS** zoekt het uit in hun natuurlijke habitat, het kot. Of in dit geval: het rusthuis.

Wanneer ik een rustig woonerf insla in de wijk Sint-Andries, vraag ik me af of ik wel op de juiste plek ben; voor me staat geen typisch kotgebouw, maar een woonzorgcentrum. Tristan vertelt me aan de telefoon dat het gebouw niet langer ouderen huisvest en wel degelijk zijn kotgebouw is. Hierop ga ik binnen en een kotgenoot neemt me mee naar boven in de ietwat gammele, verouderde lift. Op de gang naar Tristans kamer moet ik opletten dat ik geen bal tegen mijn hoofd krijg, want de gang wordt tijdens mijn bezoek gebruikt als sportruimte. Achter een deur beplakt met memes en de twee grootste googly eyes die ik ooit heb gezien, bevindt zich de kamer waar ik moet zijn.

Hier woont Tristan: 22, student TEW aan UAntwerpen, quaestor van Mythica en iemand die je zo in het woordenboek zou kunnen vinden onder de term joviaal.

het kot

Allereerst geef ik hem een bos bloemen, want Tristan heeft iets te vieren: twee dagen eerder won hij de eerste praesesverkiezingen van Mythica, een studentenclub die zich richt op geeks en nerds van alle Antwerpse hogeronderwijsinstellingen. Dit toont zich ook in zijn kamer: achter het bed ligt een twintigzijdige dobbelsteen en een hoop stripboeken, zijn nachtkastje zit vol met kaartspellen, *Dungeons & Dragons*-posters sieren de muur en het bureau ligt bezaaid met materiaal om *miniatures* te schilderen en onafgewerkte *character sheets*. Tussen deze spullen zie ik ook een gitaar, foto's van zijn vrienden en lief en een bak bier. Het toont meteen wat ik moet verwachten: een sociale levensgenieter en een geek.

Ik neem met Tristan plaats op zijn bed – dat trouwens nog steeds het vroegere ziekenhuisbed is – en vraag allereerst waarom hij in een voormalig woonzorgcentrum woont. “Dit is een heel oud WZC en ze willen een nieuw gebouw zetten, maar daarvoor hebben ze vergunningen nodig. In de tussentijd besloten ze de kamers als koten te verhuren. Eerst hadden ze geschat dat het een jaar ging duren, maar ondertussen zit ik hier al twee jaar. Waarschijnlijk zullen binnenkort voor het derde jaar de inschrijvingen beginnen.” Na die twee jaar is er al een hechte sfeer: zo kwamen zijn kotgenoten spontaan mee supporteren op de praesesverkiezing zonder dat ze zelf konden stemmen. Ook het kille WZC-interieur hebben de studenten gezellig weten te maken. Zo hebben ze de oude leefruimte naast de keuken ingericht met gratis zetels van Facebook Marketplace. Overal op de muren van de gangen en leefruimtes plakken memes en googly eyes. Dat laatste is geheel Tristans werk.

Ik vraag of hij hier ook al leuke lotgevallen heeft meegemaakt: “We vonden hier een vervloekte pop en ik heb die Anne-Marie genoemd, naar een van mijn favoriete cantusnummers. We plaatsten haar overal en zette haar voor iedereen deur. Ik was een avond op café gegaan en had blijkbaar mijn kamerdeur niet

op slot gedaan. Toen ik terugkwam stond Anne-Marie ineens op mijn toiletpot. Ik weet nog steeds niet wie dat gedaan heeft.” Dan is er ook nog het verhaal waarbij hij met een maat en drie vriendinnen, die hij pas een week daarvoor leerde kennen op een cantus van Mythica, pasta ‘Carabonara’ kookte. Dat is gewone pasta carbonara maar het kookwater is deels Cara Pils. “Ik haat het om het toe te geven, maar eigenlijk was het heel lekker”, aldus Tristan.

studentenclub

Het is duidelijk dat Tristan niet zomaar tot praeses verkozen is; je ziet meteen dat zijn studentenclub een heel centrale rol inneemt in zijn leven. Hij zegt zelf dat 70% van zijn sociale leven rond de club draait en dat hij daar het merendeel van zijn vrienden, en zelfs zijn lief, heeft leren kennen. “Ik had een jeugdvriend verloren – iemand waar ik zeer close mee was – en ik had ruzie met mijn vrienden van het middelbaar, waardoor ik niet echt steun had. Toen heeft iemand die ik ken van mijn lessen mij meegenomen naar de Geeky Cauldron, het stamcafé van Mythica. Dankzij hem heb ik daar mensen leren kennen en later ging ik mee naar de spelletjesavond van Mythica. Daardoor had ik onmiddellijk een hele groep mensen die om mij bezorgd waren en mij door deze moeilijke tijd hielpen.”

Hij vertelt me een verhaal over een keer dat ze op het ledenweekend van Mythica met zes personen achteraan in een laadbak zaten om alcohol te gaan halen voor de volgende avond. Niet echt legaal, maar hij verzekerde me dat iedereen nuchter was en dat ze over rustige wegen reden. “Ik denk dat dat het studentenleven is: spontaan domme dingen doen, impulsief, en er zit altijd

wel een kantje alcohol aan.” Later in het gesprek benadrukt hij evenwel dat hij genoeg fantastische momenten heeft gehad toen hij nuchter was en je niet moet drinken om als student plezier te hebben: ook bij Mythica wordt alcohol nooit verplicht.

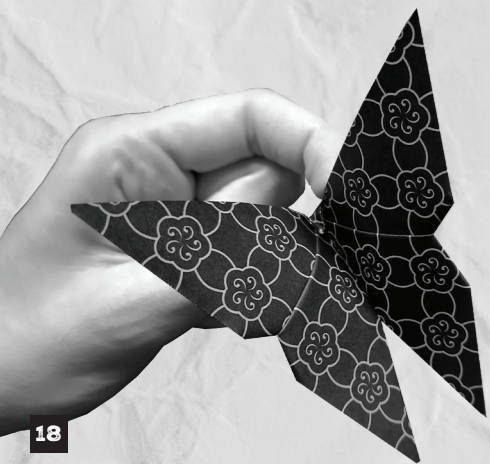
Zelf beschrijft hij op kot gaan en lid worden van Mythica als de twee beste keuzes van zijn leven. Qua afstand moet hij eigenlijk niet op kot; zijn ouderlijk huis is maar twintig minuten met de tram van de campus. Volgens hem was het een goede keuze om verantwoordelijkheid op te nemen en onafhankelijk te worden. Bovendien merkte hij dat zijn punten erop vooruitgingen. Ik vraag hem nog naar zijn laatste advies voor andere studenten: “Ik heb talloze verhalen gehoord van studenten die zich eenzaam voelen en die dan de juiste studentenclub vinden – niet per se de onze – en dat is meestal waar hun sociaal leven begint. Voor het mentale welzijn van de student vind ik studentenclubs ongelofelijk belangrijk. Dat is ook mijn allerbelangrijkste tip die ik kan geven aan nieuwe studenten: ga bij een studentenclub.” □

tekst: Myrddin-Merlijn Groff
beeld: Lena Vercammen
lay-out: Ine Cuypers

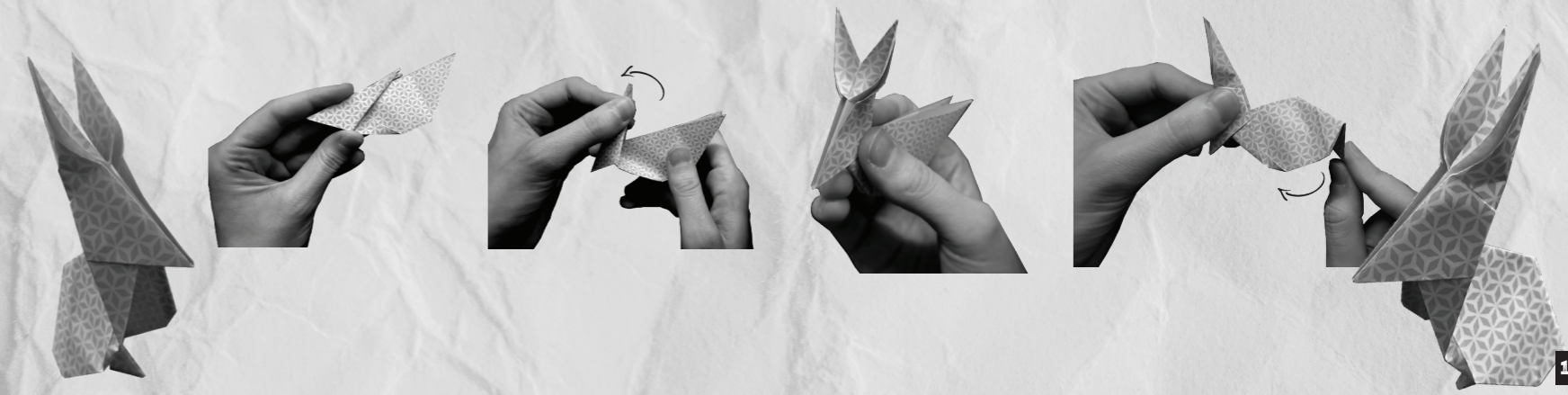
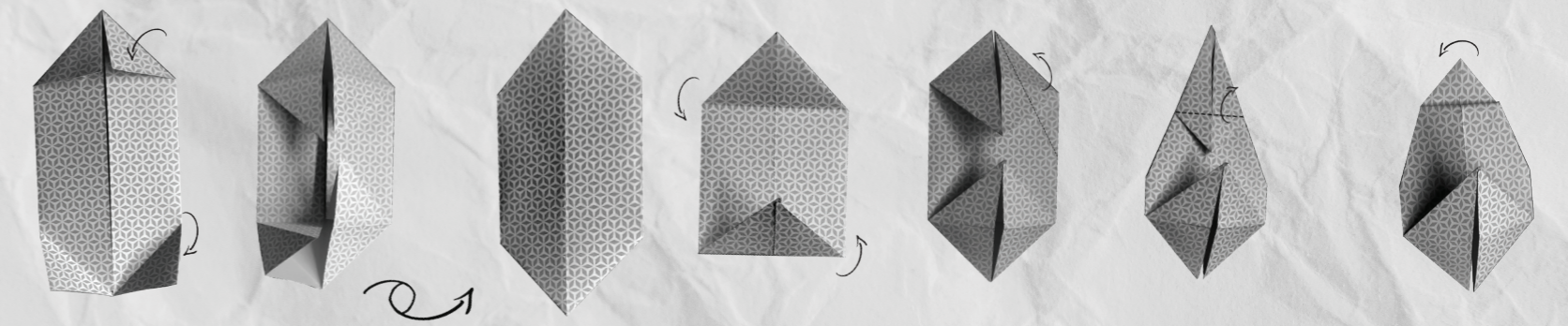
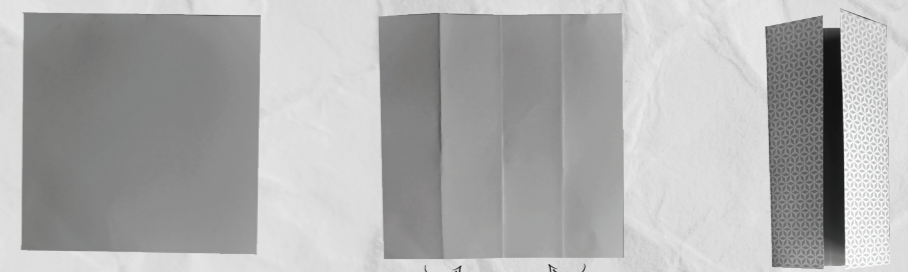
LENTE-ORIGAMI

VLINDER

beeld: Lena Vercammen
lay-out: Lena Vercammen

KONIJN

5 EURO?!

Waar is de Studentenraad zoal mee bezig? Haar roze logo verschijnt te pas en te onpas in de mailbox, maar wat doet ze naast mailen? Op welke manieren beïnvloedt ze het dagelijks leven van de student? Om daarachter te komen neust d'wars in de projecten van de Studentenraad. Deze editie brengt voorzitter Laurens Verhaegen verdoken studiekosten aan het licht.

Een steeds groter deel van ons onderwijs wordt digitaal: cursussen zijn beschikbaar als pdf en lesvideo's atom. Het biedt helaas niet enkel voordelen. "Er zijn ook andere dingen gedigitaliseerd die, in tegenstelling tot cursusboeken in pdf, extra kosten met zich meebrengen. Denk hierbij aan onderwijs met behulp van specifieke software-pakketten. Die worden niet altijd volledig door de universiteit gefinancierd, waardoor studenten zelf moeten bijbetalen", zegt Laurens.

Binnen de universiteit is er een fonds dat subsidies verstrekt aan faculteiten wanneer ze software willen kopen. "Dit jaar was de vraag naar softwarelicenties vanuit de faculteiten uitzonderlijk hoog, waardoor er niet voldoende geld was. Dat leidde er onder andere bij het vak Fysiologie al toe dat studenten daar 25 euro extra neertelden, een bedrag dat vooraf betaald diende te worden om deel te mogen nemen aan het practicum. Soms gaat het ook om kleinere bedragen. Geen betaling? Geen deelname. Geen deelname? Geen studiepunten."

Studenten betalen dus inschrijvingsgeld om vakken te mogen volgen,

maar worden daarna verrast met verplichte extra softwarekosten. "Proffen denken bijvoorbeeld: '5 euro voor mijn vak, da's toch niet zo veel?', maar de kosten stapelen zich natuurlijk op als dat voor meer vakken gebeurt." Een kritische lezer denkt nu: 'En mijn handboek dan, dat is toch ook niet gratis?' Dat klopt zegt Laurens, maar: "Een handboek is van de student, terwijl een labo- of computerpracticum van de universiteit is. Als je een practicumlabo binnenkomt, zegt de prof nooit: 'Die opstelling mag je niet gebruiken tenzij je eerst betaalt' en dat gebeurt nu met de softwarelicenties voor computerpractica eigenlijk wel."

De Studentenraad zou de Studentenraad niet zijn als ze ons niet zou beschermen tegen deze ongein. "We willen de kosten in kaart brengen en pleiten voor duidelijkheid: welke kosten zijn voor de student, en welke horen bij de universiteit? Waar leggen we de grens?" Om de kostenwildgroei te vermijden, kaart de Studentenraad het probleem aan in de werkgroep Licenties, werken ze aan een breder standpunt over studiekosten en bespreken ze het in de Vlaamse Interuniversitaire Studentenraad. "Als we nu niet ingrijpen, wordt het normaal dat studenten steeds meer moeten bijbetalen. Dat mogen we niet laten gebeuren." □

tekst: Thijs van Dam
beeld: Laurens Verhaegen (extern)
lay-out: Ine Cuypers

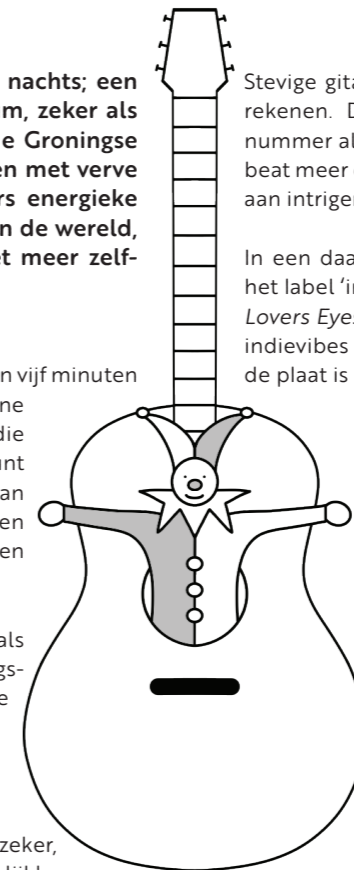
Universiteit Antwerpen
| Studentenraad

ROCKEN MET THE VICES

Je kan me voor enkele dingen wekken om drie uur 's nachts; een prachtige maan, een goede tas thee en een indie-album, zeker als het net is uitgekomen. *Before It Might Be Gone* van de Groningse indierockband The Vices is hun derde langspeelplaat en met verve de meest ingetogene en rustige. Waar de voorgangers energieke gitaarriffs combineerden met teksten over hun plaats in de wereld, doet *Before It Might Be Gone* het wat rustiger en met meer zelfreflectie.

Opener en titelnummer *Before It Might Be Gone* duurt net geen vijf minuten en zet meteen de toon voor de volgende negen songs: de serene intro maakt gaandeweg plaats voor de krachtige gitaren die makkelijker geassocieerd worden met de band. Het hoogtepunt van het nummer is zonder twijfel de solo die zanger Floris van Luijtelaar uit zijn gitaar laat klinken. Waar het eerst nog zoeken is naar die schreeuwende gitaar, komt hij halverwege als een duiveltje uit een doosje.

De gitaarsolo's blijven je om de oren vliegen in nummers als *Gold*, *Wrong Ones* en *Shaking Shoulders*. Waar het openingsnummer je langzaam in het ritme brengt, vliegen deze tracks er meteen in. Op het vlak van energieniveau moeten deze liedjes niet onderdoen voor die op de eerste twee albums en kan je je enkel afvragen hoeveel blikjes *Red Bull* de bandleden juist hebben binnengespeeld toen ze aan hun opnames begonnen. Of dat zich vertaalt op een podium? Jazeker, hun energievat lijkt onuitputtelijk en werkt ook heel aanstekelijk!

Stevige gitaren zijn trouwens niet het enige waar The Vices op kunnen rekenen. Drummer Matthijs Kruijenga neemt het voortouw in een nummer als *Guess We're All The Same* en toont even aan dat een goede beat meer dan genoeg is om iets catchy te maken. Je hebt niet altijd nood aan intrigerende gitaarsolo's.

In een daaropvolgend drieluik tonen The Vices ook waarom ze onder het label 'indie' worden geplaatst. *How Does It Feel, Only For A While* en *Lovers Eyes* zijn een stuk rustiger, maar hebben nog steeds die bekende indievibes waarmee de band bekend is geworden. Ook de afsluiter van de plaat is een heel stuk rustiger dan wat je zou verwachten nadat je het eerste liedje hebt beluisterd. *Still They Might Not Like It* lijkt wel een slaapliedje, zeker omdat de drums pas na een kleine minuut komen binnensluipen. Zelfs met die drumbeat breekt het nummer niet helemaal los, of toch zeker niet zo hevig als bijvoorbeeld bij *Before It Might Be Gone*.

Voor wie graag eens voorproeft, hebben The Vices een 'album video' gemaakt waarbij ze je in drie minuten op een visuele tour doorheen hun album nemen. Ideaal om al eens kort kennis te maken met je nieuwe favoriete indierockband! □

tekst: Elena Ceuppens
beeld: Ine Cuypers
lay-out: Thijs van Dam

WERELD VAN IMMERSIEVE KUNST

VERLOREN IN DE

Na mijn eerste ervaring met immersieve kunst was ik niet echt onder de indruk. Samen met mijn goede vriendin Lotte bezocht ik *Claude Monet: The Immersive Experience* in Antwerpen. Helaas viel het me behoorlijk tegen. Het voelde alsof ik constant overspoeld werd door visuele prikkels en harde muziek, die de schoonheid van Monets werk eerder verhinderden dan versterkten. De schilderijen werden gepresenteerd met animaties en geluidseffecten die voor mij weinig toevoegden. Het water van *De Waterlelies* dat bewoog, liet mij bijvoorbeeld niet echt uit mijn stoel springen van enthousiasme. Deze ervaring riep bij mij de vraag op: wat vinden kunstenaars zelf van deze nieuwe vorm van kunst? Om daarachter te komen, sprak ik met twee professionele kunstenaars: Salwa Jabli en Raymond Huisman. Salwa is beeldend kunstenaar, Raymond kunstschilder.

In tegenstelling tot mijn eigen ervaring met immersieve kunst, waarbij ik denk aan projecties van al bestaande schilderijen, vertelt Salwa over de VR-expositie *Carne y Arena* van Alejandro González Iñárritu, waarbij VR-brillen werden gebruikt. "Je kwam binnen in een grote ruimte en zag Mexicaanse immigranten die probeerden de Amerikaanse grens over te steken", legt ze uit. "Die vluchtelingen zaten te schuilen voor politieagenten. Dat vond ik heel indrukwekkend. Je bent eigenlijk alleen in die ruimte, maar je leeft toch met die mensen mee." Raymond haalt zijn associatie bij immersieve ervaringen uit vroege videogames. "In de jaren negentig speelde ik veel *Half-Life*. Daar kon je ook helemaal in opgaan, net als in een immersieve tentoonstelling." Hij noemt ook een tentoonstelling van de Amerikaan Geoffrey Lillemon, waarbij beroemde beelden zoals de *David* van Michelangelo werden gepresenteerd als oudere vijftigers. "Dat was grappig om te zien", zegt hij.

Het fenomeen van immersieve kunst reikt veel verder dan ik initieel gedacht had. Raymond vertelt ook over de Japanse groep Teamlab: een collectief dat zich richt op het creëren van immersieve, interactieve kunstinstallaties die technologie combineren met natuur. "Dat is een groep die immersieve kunst echt bestudeert, en die ook bezig is om nieuwe effecten te maken. Die worden ook vrij snel ergens anders toegepast. Dat heb je in kunst niet zo vaak. Vroeger stond de wereld nog niet zo met elkaar in contact. Nu is alles veel sneller."

Ondanks de vernieuwingen die artiesten als Teamlab en Geoffrey Lillemon brengen, zijn er ook risico's verbonden aan de verspreiding van immersieve kunst. "Het zou jammer zijn als de waardering voor andere vormen van kunst verdwijnt omdat immersieve kunst zo'n totaalpakket is. Daar ligt wel een gevaar", vindt Salwa. "Ik denk ook dat immersieve kunst veel bepalender is dan een schilderij. Aan een schilderij kun je nog je eigen invulling aangeven, in tegenstelling tot het moment dat je een totaal georkestreerd pakket krijgt; dan is dat het. Dat kan nog steeds indrukwekkend zijn, maar dan vergaat de intimiteit een beetje. Ik hoop dat mensen daarnaar blijven zoeken, die intimiteit met kunst." Raymond vult aan: "Alles is in deze

tijd op zich wel gevaarlijk. Mensen laten zich graag betoveren omdat ze een beetje lui zijn", lacht hij.

Toch maken dit soort tentoonstellingen wel ruimte voor een nieuw publiek. Immersieve ervaringen zijn toegankelijker omdat deze kunstvorm over je heen komt. "Als je door een museum loopt, moet je echt zelf je best doen om een schilderij te bekijken. Bij immersieve ervaringen kun je er passief van genieten", zegt Raymond. "Maar dat kan juist wel enorm leuk zijn. Het is soms heerlijk om ondergedompeld te worden." "Ik kan me voorstellen dat het kunst bekijken makkelijker maakt omdat het juist niet in een traditioneel museum is," voegt Salwa toe. "Waarschijnlijk kun je straks zelfs vanaf je horloge naar een hologram van je favoriete kunstwerk kijken".

Volgens Salwa en Raymond zal immersieve kunst absoluut een blijvende impact hebben op de kunstwereld. "Ik denk dat je altijd kunstenaars zal hebben die met hun tijd meegroeien", meent Salwa. "Die zullen gebruik maken van die nieuwe materialen en technieken die er zijn, waardoor ze het altijd zullen blijven ontwikkelen. En dat is alleen maar schitterend." Volgens Raymond is immersieve kunst een nieuw medium dat leidt tot heel veel verschillende mogelijkheden. Daarnaast vertelt hij dat immersieve kunst net zo veel impact kan maken als een schilderij of beeld: "Dat is de schoonheid, de verwondering die je kan vinden met kunst."

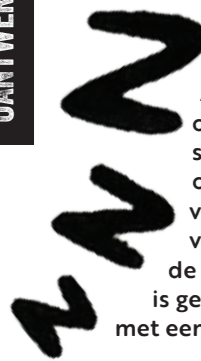
Hoewel immersieve kunst me aanvankelijk niet volledig wist te overtuigen, heeft mijn

gesprek met Salwa en Raymond mijn kijk flink veranderd. Wat ik eerst veroordeelde als een overkill aan visuele prikkels en geluid, blijkt toch een nieuwe manier om kunst te beleven. Misschien is het niet altijd mijn persoonlijke voorkeur, maar immersieve tentoonstellingen kunnen mensen op een heel andere manier met kunst in contact brengen. En hoewel sommige van zulke tentoonstellingen misschien te veel van het goede zijn, kan het toch een frisse wind brengen voor een nieuw publiek dat anders nooit met kunst in aanraking zou komen. De toekomst van kunst wordt zonder twijfel spannend, maar laten we hopen dat we, zelfs in dit digitale tijdperk, soms nog de rust kunnen vinden om gewoon even naar een schilderij te staren. □

tekst: Lotte Helmerhorst
beeld: Lotte Helmerhorst
lay-out: Julie Vanstraelen

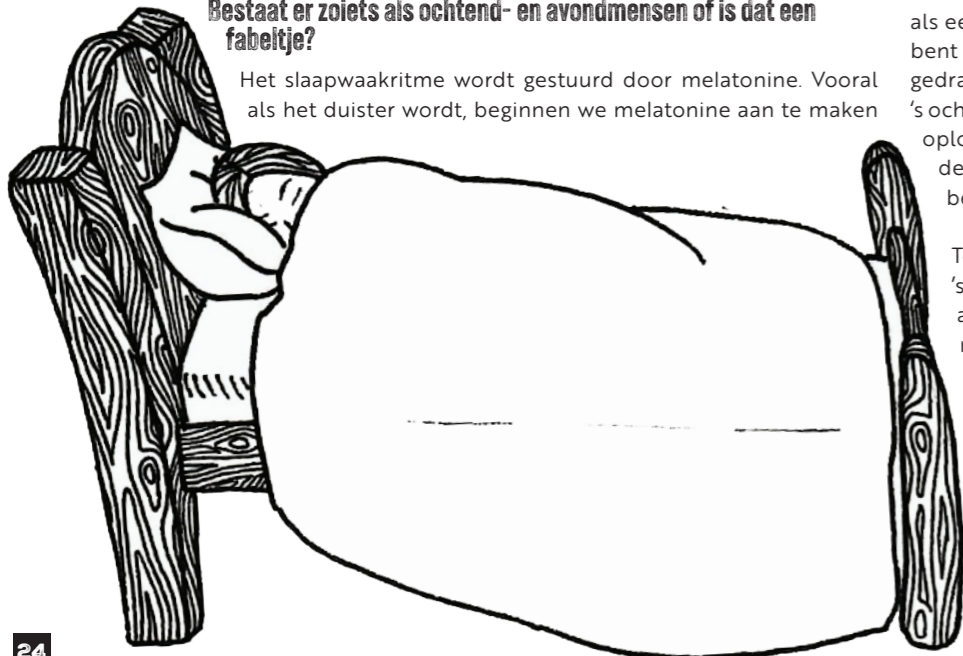
HIER MOET IK TOCH EEN NACHTJE OVER SLAPEN!

Al gapend en in de ogen wrijvend staat **dwaars** vroeg in de ochtend voor het slaapcentrum van het UZA. Eenmaal binnen staan we in een mooie, ruime lobby en na wat verwarring over waar we nu juist naar toe moeten, komen we aan op de vijfde verdieping, waar we worden begeleid naar het bureau van slaapexpert prof. dr. Johan Verbraecken. Buiten straalt de zon maar alle gordijnen zijn gesloten, waardoor het bureau is gehuld in duisternis, ook al begroet prof. dr. Verbraecken ons met een stralende glimlach.

Bestaat er zoiets als ochtend- en avondmensen of is dat een fabeltje?

Het slaapwaakritme wordt gestuurd door melatonine. Vooral als het duister wordt, beginnen we melatonine aan te maken

in de pijnappelklier. De ochtendtypes beginnen al vroeg op de avond melatonine aan te maken, in tegenstelling tot de avondtypes die een paar uur later beginnen met de aanmaak. Dit ligt vast in ons genetisch materiaal; we worden dus voor een stuk als een ochtendmens of avondmens op de wereld gezet.

Je kan het wel een beetje manipuleren via sociale contacten, voeding en activiteiten. Ook door licht kan je de biologische klok verschuiven. Maar we zijn dus wel intrinsiek een ochtend- of een avondtype.

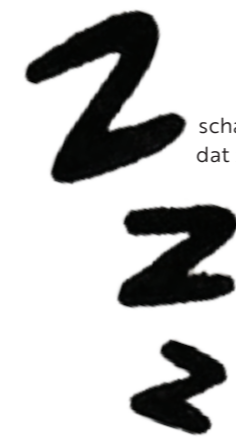
Beginnen de lessen eigenlijk niet te vroeg?

Dat is heel individueel. Voor de ochtendtypes is les om 8u30 eigenlijk perfect, maar voor de avondtypes is het natuurlijk wat minder goed. Die zitten dan meer als een zombie of een robot in de les. We noemen dit ook wel presenteïsme: je bent er wel maar je bent er gewoon niet bij. Met andere woorden: automatisch gedrag lukt wel, maar meer moeilijke opdrachten niet. Doordat avondmensen 's ochtends vroeg nog slaapdronken zijn, is een examen invullen of een vraagstuk oplossen echt een ramp. Voor de avondtypes zou het dus beter zijn mochten de lessen later starten. Zo kan je tegemoetkomen aan de natuurlijke slaapbehoefte van iedereen.

Toen ik nog student was, was ik een echt ochtendtype: ik stond al om 6u op. 's Avonds had ik het wel om 22u30 gehad. Daarna is dat door het kotleven allemaal opgeschoven: veel ambiance, veel lawaai op de gangen en steeds maar later gaan slapen. Ook wachten doen tijdens de specialisaties heeft ervoor gezorgd dat ik nu een avondtype ben.

Doorheen de nacht doorlopen we verschillende slaapcyclussen. Eén cyclus duurt ongeveer anderhalf uur. Heeft het nut om in stukken van anderhalf uur te slapen?

Er zijn nu wel allerlei appjes die je kan instellen om te bepalen wanneer je wakker het beste afloopt. Om te beginnen zijn die apps niet zo betrouwbaar, zelfs die van de bekende merken. Ze over- of onder-

schatten de slaapstadia met een kwartier tot twee uur. We hebben dat zelf onderzocht. Dat is toch wel een teleurstelling, zeker omdat veel mensen die apps gebruiken. De analyse van de slaapstadia gebeurt met algoritmes die bewegingen, geluiden en trillingen bestuderen. Toch zijn het black boxes, want we weten niet precies hoe ze het doen.

Normaal ontwaken we wanneer we uitgeslapen zijn. We worden dan wakker zonder al te veel moeite en zeker zonder iets te moeten timen. Het timen van je slaapcyclus is naar mijn aanvoelen vooral een marketingverhaal en niet zo zeer wetenschappelijk onderbouwd.

Wat is de invloed van zulke apps en sociale media op onze slaap?

Het begint al heel vroeg op kindertijd. Hier ontwikkelen kinderen nefaste gewoonten, die ze dan verderzetten in hun studentenjaren en nadien in het beroepsleven. Het is vooral de combinatie van het licht en de inhoud die zo nadelig is. Het blauwe licht geeft ons energie en overdag is dat belangrijk. Blauw licht komt niet alleen van onze schermen maar ook van het zonlicht. In de avond is dit uiteraard niet meer nodig, want dan houdt het ons net wakker. Het onderdrukt onze melatonineproductie waardoor de slaapbehoefte steeds later op de avond opkomt en onze nachten korter worden, ook al moeten we gewoon op tijd opstaan. Als je dit chronisch doet, jaar na jaar, dan bouw je evident een chronisch slaapttekort op en dat heeft impact op van alles: geheugenfunctie, alertheid, ... Mensen drinken dan overdag koffie, wat op zijn beurt de slaap verstoort en zo kom je in een vicieuze cirkel terecht. *Ondertussen wijst prof. dr. Verbraecken naar zijn koffie en zegt met een glimlach: "Dit is decafé koffie by the way."*

Kan je slaap inhalen als je in het weekend tot 's middags in je bed blijft liggen?

Als je elke nacht maar vijf uur slaapt en je hebt eigenlijk zeven uur nodig, dan bouw je wel een toenemende slaapbehoefte op. Die druk wordt zo groot dat je, als je dat kan, meer uren gaat slapen. Nu is het niet zo dat je al de uren die je gemist hebt, moet inhalen. Je brein gaat zoeken naar een evenwicht, door meer diepe en REM-slaap aan te maken. Dat zijn de twee belangrijkste slaapfasen, samen heten ze de kernslaap. In de kernslaap recupereren ons lichaam en

geest. Door meer kernslaap aan te maken, kan je een gemist uur inhalen door een halfuur bij te slapen. Maar als je een hele week te weinig geslapen hebt, gaat een halfuur natuurlijk niet voldoende zijn.

Je moet vooral zorgen dat je niet te veel morrelt aan je biologische klok als je bijslaapt. Want hoe langer je in bed ligt, hoe korter je dag wordt. Daardoor bouw je minder slaapbehoefte op. Dus als je wilt bijslapen in het weekend, mag je niet overdrijven. Tot 's middags in je bed blijven liggen, vind ik een verschrikkelijk idee.

Binnenkort is het weer zomertijd. Wat is het effect daarvan?

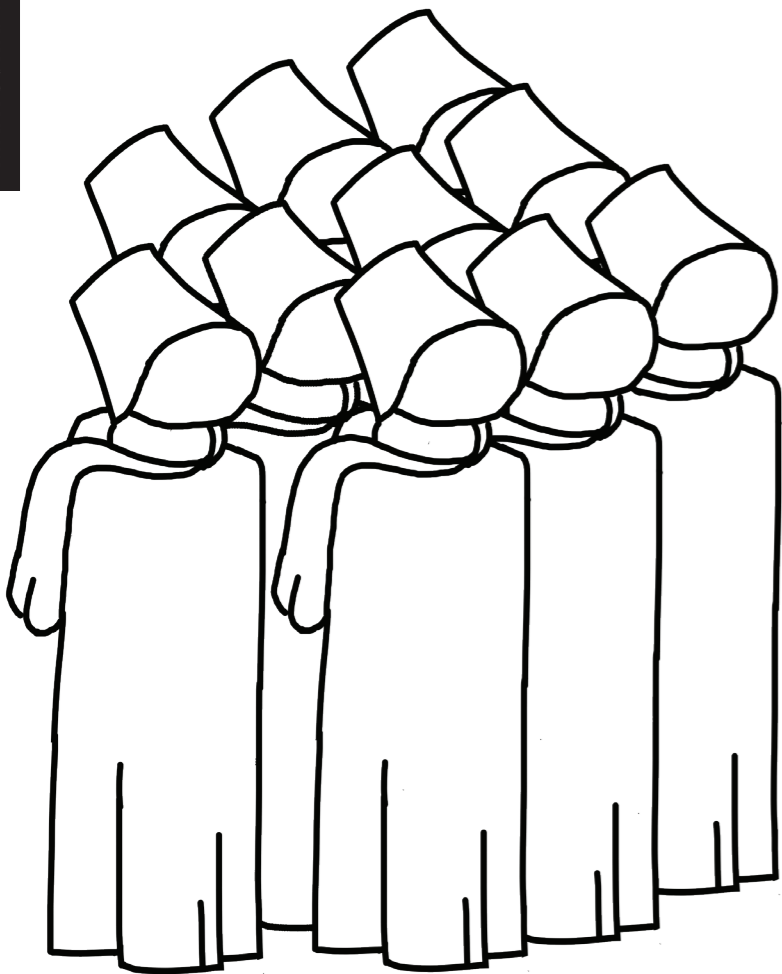
Allereest gaat de klok een uur vooruit. Dus: een uurtje slaapdeprivatie. Dat is niet veel, maar bij mensen met een slaapprobleem of bij heel jonge kinderen met een strak slaapwaakritme kan dat toch problemen geven. De overschakeling vraagt gemiddeld één dag aanpassingstijd. Tijdens deze overgang zijn mensen slaperiger en hebben ze een verminderde concentratie. Daardoor zijn er de dag nadien ook meer auto-ongevallen.

Waarom zijn uw gordijnen al dit gehele interview dicht?

Ja, dat is voor mijn slaapritme inderdaad niet goed. Er zit niet echt een andere reden achter dan dat als mijn gordijnen open zijn, ik mijn beeldscherm niet goed kan zien. *(lacht)* □

tekst: Lena Bernaerts
beeld: Yulia Yuryeva
lay-out: Ine Cuypers

TRUMPS GILEAD

Maandag 20 januari keek de hele wereld angstig toe toen de Amerikaanse president Donald Trump werd ingezworen voor zijn tweede ambtstermijn. De regen viel gestaag op het Capitool terwijl hij zijn hand niet op de Bijbel legde. Dit beeld deed denken aan zijn eerdere *photo-op* in 2020, toen hij na protesten met een bijbel poseerde voor de St. John's Church.

Als fervent liefhebber van film en literatuur zag ik al snel gelijkenissen tussen zijn versie van Amerika en die in *The Handmaid's Tale*. Dat is een dystopische roman die geschreven is door de Canadese auteur Margaret Atwood die ook als een serie te bekijken is. De republikeinse visie, duidelijk samengevat in Project 2025, kwam me akelig bekend voor. De concentratie van macht, de autoritaire tendensen, de beperkingen van vrouwenrechten en de controle over hun lichamen, de theocratische invloed en de afbrokkeling van de scheiding tussen Kerk en Staat, de onderdrukking van de pers: Amerika verandert stilaan in Gilead.

macht in één hand

Trump heeft herhaaldelijk geprobeerd de macht van de uitvoerende tak te versterken, met bijvoorbeeld pogingen om de rechterlijke macht te ondermijnen en de federale regering te herstructureren. Project 2025 versterkt de presidentiële macht door de rol van het Congres en van onafhankelijke controle instanties te beperken. Dit doet denken aan Gilead, het fictieve land waar de macht ge-centraliseerd is in de handen van de Commanders en er weinig ruimte is voor democratische processen.

Toen rechters tijdens zijn eerste termijn uitspraken deden die hem niet bevielen, noemde Trump hen *so-called judges*. In *The Handmaid's Tale* bestaan er zelfs geen rechters meer. De rechtszaal maakt plaats voor een systeem waarin één groep de regels bepaalt en afwijkende stemmen het zwijgen wordt opgelegd, in Gilead vaak met de doodstraf.

controle over vrouwenlichamen

Een van de meest huiveringwekkende aspecten van Gilead is de volledige controle over vrouwen. Zij mogen niet werken, geen eigendom bezitten, geen geld verdienen, geen onderwijs volgen. Het enige doel van een Handmaid is voortplanting, ongeacht de gevolgen. Deze onveiligheid keert ook terug in de Verenigde Staten.

Trumps benoemingen van conservatieve rechters, waaronder Amy Coney Barrett, hebben geleid tot het terugdraaien van Roe v. Wade, waarmee de federale bescherming van abortusrechten werd opgeheven. Vanaf nu liggen de beslissingen omtrent abortus bij de staten. Project 2025 pleit voor het verder inperken van vrouwenrechten. Dit kan er zelfs toe leiden dat sommige vrouwen retroactief schuldig worden verklaard voor abortussen uit het verleden.

In sommige staten moeten vrouwen nu verplicht naar crisiscentra die hen overtuigen hun zwangerschap te behouden, zelfs in gevallen van verkrachting of incest. In *The Handmaid's Tale* gebeurt hetzelfde: Handmaids worden gehersenspoeld in het Rode Centrum, waar ze leren dat hun enige rol in de maatschappij reproductie is.

geen scheiding Kerk en Staat

Trump heeft het integreren van religie in de politiek versterkt, met beleidsmaatregelen die de scheiding van Kerk en Staat laten verwateren. Zo werden er tijdens zijn termijn stappen gezet om religieuze groeperingen invloed te geven in politieke besluitvorming. Project 2025 gaat nog een stap verder door de invloed van religie in het openbare leven te versterken. Dit zou kunnen leiden tot een grotere integratie van religieuze normen in de wetgeving, net zoals in Gilead, waar religie de basis is voor het regime.

Tijdens een toespraak in 2023 riep Trump: "We are one nation under God, and we will keep it that way!" Die woorden klinken als een echo van de theocratische fundamenten van Gilead.

controle over de media: fake news!

Trump is berucht om zijn aanvallen op de media, die hij vaak beschuldigt van het verspreiden van fakenieuws. Dit beleid van mediaonderdrukking en het

bevorderen van gefabriceerde feiten komt overeen met Gileads strikte controle over informatie.

In *The Handmaid's Tale* wordt alle pers gecensureerd en verdraaid om de machthebbers te dienen. Pure propaganda dus, en niet heel verschillend van Fox News. Project 2025 promoot het idee om de media verder te controleren en mogelijk meer staatsinterventie toe te staan. Dit zou kunnen leiden tot een situatie waarin onafhankelijke journalistiek en persvrijheid worden beperkt, net zoals in Gilead.

polarisatie: lock her up!

Onder Trump is de polarisatie in de Amerikaanse samenleving toegenomen. Hij maakt vaak gebruik van vijandbeelden en 'wij tegen zij'-retoriek. Project 2025 lijkt dit te willen verankeren door een duidelijke scheiding tussen conservatieve en liberale waarden te creëren en door sterke sociale normen op te leggen. Dit doet denken aan de polarisatie in Gilead, waar afwijkingen van de norm worden bestraft en sociale controle het fundament van de samenleving is.

Tijdens zijn campagne en rally's riep Trump al naar het publiek om zijn politieke tegenstander, Kamala Harris, op te sluiten. Zijn beweegreden hiervoor? Ze staat voor liberale principes. Volgens hem is dit al voldoende.

In Gilead eindigt dat soort retoriek niet met een arrestatie, het eindigt met een publieke ophanging aan de Muur.

de waarschuwing van Gilead

Hoewel de Verenigde Staten nog niet het dystopische niveau van Gilead hebben bereikt, zijn er al verontrustende gelijkenissen in de trends die onder Trump zichtbaar worden. Project 2025 lijkt een plan dat deze tendensen verder zou versterken. Het is belangrijk om waakzaam te blijven en de ontwikkelingen van de Amerikaanse samenleving goed te volgen, want als we niet opletten, zou de wereld van *The Handmaid's Tale* wel eens dichterbij kunnen komen dan we denken. □

tekst: Cato Van Lerberghe
beeld: Ine Cuypers
lay-out: Thijs van Dam

TOSCA – TUSSEN WOORDEN EN WANHOOP

tekst: Jana Goets
beeld: Das Mag, Amsterdam
(extern)
lay-out: Lena Vercaemmen

In een brief aan haar uitgever en vriend Daniël beschrijft vertaalster May hoe een treffend potloodportret het begin vormde van een verstikende uitwisseling met Aline, een jonge vrouw die zich reeds lijkt te verzoenen met haar nakende dood. Hoe intenser May haar probeert te begrijpen, te redden zelfs, hoe meer zij met lege handen komt te staan. En met lege pagina's.

Tosca (2023), de poëtische debuutroman van Maud Vanhauwaert, is een verhaal vol onderhuidse spanning. Twee vrouwen raken verstrikt in een toxische relatie waarin feit en fictie vervloeien en de vraag steeds nijpender wordt: wie parasiteert op wie? Een zinderend kat-en-muisspel, even beklemmend als lyrisch.

De roman daagt de lezer uit. Net als May verlang je naar antwoorden, maar Vanhauwaert weigert die te geven. De obsessie van de vertaalster sluipt gaandeweg ook in jou. Intussen bekijkt Lou, Mays partner, de fascinatie voor Aline met groeiende argwaan. Terwijl Lou een lange weg aflegt om zwanger te worden, lijkt May steeds meer af te glijden in haar zoektocht naar Aline. De tegenstelling is scherp: tegenover het verlangen naar nieuw leven staat de angst voor de onomkeerbaarheid van de dood. Vanhauwaert zet die contrasten messcherp neer en laat het ongeduld en de wrevel over Alines zwijgzaamheid tastbaar worden. Toch wekte Aline, ondanks haar fragiele positie, amper medelijden bij me op.

Het zou jammer zijn om te onthullen hoe het verhaal zich verder ontvouwt, want juist in het spel van uitstel en suggestie schuilt de kracht van *Tosca*. May leest in Alines schaarse woorden en tekens een betekenis die even verleidelijk als onzeker is. De vraag of Aline de waarheid spreekt, creëert een gelaagdheid in de roman en zet de lezer aan tot interpretatie. Vanhauwaert maakt haar proza-debuut als een auteur die haar vak al beheerst: haar ervaring als dichter en performer sijpelt door in elke zin.

De briefvorm, en de manier waarop Vanhauwaert taal gebruikt, sleurt de lezer mee in de twijfels van haar personage. Waar woorden tekortschieten, grijpt de auteur naar poëzie – en dat doet op geen enkel moment afbreuk aan de roman. Integendeel, het is een bewijs van Vanhauwaerts meesterschap: ze weet hoe ze met woorden moet twijfelen. Zodra je denkt het verhaal doorgrond te hebben, volgt een wending die alles op losse schroeven zet.

Toch liet het boek me op het einde abrupt achter. De vragen stapelden zich op, zonder houvast. Maar misschien is dat geen tekortkoming, maar een bewuste keuze – een laatste, subtiele hand in het zaaien van verwarring. Dat is precies waar Vanhauwaert in uitblinkt: ze schrijft niet om zekerheid te bieden, maar om verwarring te zaaien. En terwijl ik nog steeds probeer te ontrafelen wie op wie parasiteerde, wil ik graag mijn beste vriendin, Aline, bedanken om me dit boek aan te raden. □

KOM NAAR ONZE INFODAGEN!

24 MAART '25: CST R006 VANAF 17U TOT 20U
31 MAART '25: CDE R009 VANAF 12U30 TOT 13U30

NIET AANWEZIG, MAAR WEL
ENTHOUSIAST?
MAIL NAAR
WERVING@DWARS.BE OF MELD JE
AAN VIA ONZE WEBSITE!

CULTUURKALENDER

Romeo + Julia
Ballettheater,
Opera Ballet
Vlaanderen

03/04-12/04

Filmclub:
Twisted Frames
Animation on the road

23/04 om 19:30 in
s.R.201

**Apollo5 - Overgave
en verlossing: stem
troost ziel**
AMUZ
18/04

**Reliekenprocessie
Thomas van Aquino**
Stadscampus

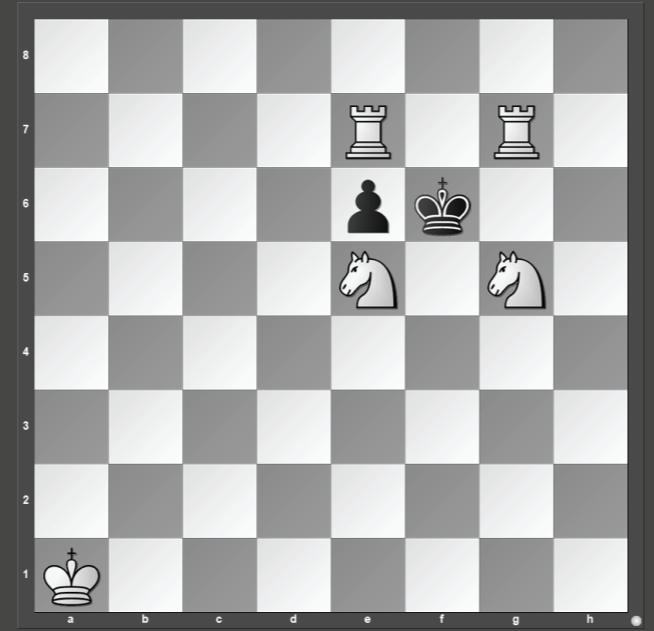
04/04

PUZZELS

SUDOKU'S

WIT AAN ZET - MAT IN 3

WIT AAN ZET - MAT IN 2

SCHAAKPUZZELS

Studentenschaakclub De Rode Loper zegen ons elke editie met doordachte schaakpuzzels. De regels zijn eenvoudig: er is slechts één winnende zet(tencombinatie). Dat kan schaakmat zijn, maar ook materiaalwinst of net uit een dodelijke val ontsnappen.

oplossing schaakpuzzels

1. g7+ Kh7 2. g8=D#
1. Pf3 Kf5 2. Tg4 Kf6 3. Tf7#

				1		8	7	5
		1			7			2
	9		3	7	1	4		
		2	4	8				1
					6	7		9
9						1	5	4
1			7	9	4		6	
4	3	6	1					

MAKKELIJK

	3		4	5		2		
8			1		3			
6		9		8				5
4			3					
		6		7		9		
					2	3		
					1		4	
			5					8
2		4				6		1

MOEILIJK

tekst: Myrddin-Merlijn Groffi
 beeld: Ine Cuypers
 lay-out: Ine Cuypers

CAFÉGAANDE STUDENT MET UITSTERVEREN BEDREIGD

“Waarom vindt de student van vandaag het café minder aantrekkelijk?” Deze vraag werd onlangs gesteld door UAntwerpen en HOGENT. Zij werken nu samen aan een onderzoeksproject om de veranderende vrijetijdsbeleving van studenten in kaart te brengen. Wij wachten niet op de resultaten en sturen nu al onze reporter op pad om poolshoogte te nemen bij de studenten.

De volgende dag hoop ik dat Lucie me eindelijk helderheid kan verschaffen, maar dat loopt al even slecht. Nadat twee mannen haar binnen lastigvallen, besluiten we buiten te gaan zitten. Daar begint ze meermaals mijn vraag te beantwoorden over waarom ze niet graag op café gaat, maar wordt ze telkens onderbroken door voorbijwandelende dronken jongemannen die obsceniteiten roepen. Na de derde keer is ze dat zo beu dat ze weggaat om op kot met haar vriendinnen wijn te drinken. Ik blijf achter zonder te horen wat nu haar probleem met cafés is.

Ik spreek af met Mary op een gezellig terrasje om haar te vragen waarom ze weinig op café gaat. We bestellen elk een cocktail en beginnen aan ons gesprek. Nog voor ik haar kan vragen over haar ervaringen met studenten-café's wordt ze echter onwel en moet ze naar huis gaan. De alcohol kwam blijkbaar erg hard binnen omdat ze vooraf niet gegeten had. Omdat deze ene cocktail haar een volledig uurloon kostte, moest ze besparen door haar avondeten over te slaan. Mary werkt nochtans elk weekend van 's ochtends tot 's avonds, maar houdt amper geld over tussen de torenhoge huurprijs van haar kot en de peperdure handboeken die ze moet kopen.

In een laatste poging om het mysterie op te lossen, besluit ik een vriend uit de Kempen op te bellen. We spreken die avond af op café, maar net wanneer ik ga vertrekken krijg ik een bericht dat hij niet kan komen: door een spontane staking bij De Lijn rijdt er geen enkele bus naar Antwerpen. Ook de NMBS kan geen hulp bieden nadat het treinverkeer werd stilgelegd door spoorlopers. Na dagen van onderzoek heb ik nog altijd geen enkele reden gekregen waarom studenten niet op café gaan. Teleurgesteld moet ik het opgeven om dit mysterie te achterhalen. Misschien was ik wat te ambitieus; zo'n complex probleem als dit kan ik best overlaten aan de onderzoekers. □

Nadat Mary me geen antwoorden kon geven, contacteerde ik Jos. Ik wacht de volgende avond enkele uren op hem in een café. Wanneer hij eindelijk hijgend van de stress aankomt, legt hij me uit dat heel zijn avond in het honderd is gelopen nadat zijn professor plots drie papers doorstuurde die hij tegen morgen moest lezen, boven op de vier deadlines die hij al had deze week. Wanneer hij gaat zitten kijkt hij op zijn horloge en springt hij terstond weer op: “Als ik nu in tien minuten naar de bushalte sprint, kan ik straks nog zes uur slapen voor mijn les van 8u 's ochtends.”

helikopter

Je zal het maar voorhebben: het ligt op het puntje van je tong en toch kan je er niet opkomen. Dat ene woord ontglipt je keer op keer. Ook dit jaar schiet d^wars alle schlemielen in zulke navrante situaties onverdrotten te hulp. Maandelijks laten we ons licht schijnen op een woord waar de meest vreemde betekenis, de meest rocamboleske herkomst of de grappigste verhalen achter schuilgaan. Deze editie vliegen we recht omhoog de lucht in met onze helikopter.

Deze kolibrie der vliegtuigen kan vanuit stilstand rechtstreeks opstijgen, landen en zelfs achteruitvliegen. Dit komt doordat de helikopter een verticale as heeft met bovenaan een rotor die aangedreven wordt door een motor. Bij het ronddraaien van de rotorbladen beweegt de lucht rond de bladen heen en dankzij een principe genaamd liftkracht kan de helikopter omhooggetild worden. Met een aangepaste rotor kan dit voertuig zelfs nog een extra speciale truc uitvoeren, namelijk een looping. Hiervoor moeten de rotorbladen wel extra sterk zijn en mogen ze niet buigen onder hun gewicht.

De eerste vlucht met een helikopter werd in 1907 gemaakt door een Franse fietsenmaker genaamd Paul Cornu. Zijn vlucht duurde nog geen twintig seconden en zijn helikopter had twee rotoren, net zoals de grote legerhelikopters nu hebben. Het standaardbeeld van een helikopter met één rotor werd echter al veel vroeger ontdekt in de schetsen van Leonardo Da Vinci. Deze homo universalis maakte in 1490 een ontwerp voor een vaartuig dat aangedreven door pure mankracht de lucht in zou vliegen. Da Vinci noemde dit ontwerp zelf geen luchtschroef, maar haalde zijn inspiratie uit, je raadt het wel, het Grieks (als je

Latijn had gekokt, mijn excuses, je had één kans op twee). Deze *helix pteron*, oftewel 'wentelvleugel', had in de vijftiende eeuw nooit kunnen werken omdat het gewicht van het voertuig te zwaar was voor de kracht die de mens kon opwekken in deze constructie.

Vijf eeuwen later, daarentegen, zorgde de uitvinding van de motor ervoor dat het visionaire beeld van Da Vinci werkelijkheid werd. Voor de tweede keer in vijf jaar tijd schoot een fietsenmaker de lucht in. Het woord voor dit voertuig, namelijk *hélicoptère*, was al enkele decennia daarvoor vastgelegd door een Franse burggraaf, maar lijkt verdacht veel op Da Vinci's 'wentelvleugel'.

Ondanks het feit dat de afkorting van helikopter het woord "heli" is, is dat niet hoe je het woord officieel moet opsplitsen. Zoals je misschien al kon afleiden van het Grieks hierboven is de correcte splitsing "helico" en "pter". Dit kan teruggebracht worden naar het Griekse *helix*, wat spiraal betekent, of *helikos*, wat het afgeleide adjectief daarvan is en dus spiraalvormig betekent. Het Griekse *pteron* is dan weer de basis voor het "pter" achtervoegsel in helikopter en dat betekent vleugel. □

tekst: Hanne Colémont
lay-out: Julie Vanstraelen

TSUNAMI

Oh Tsunami

Rijs op uit de zee

Verslind de branding

En sleur me met je mee

Toon je verwoesting

Verras de mensen

Laat je woede stromen

En verwoest hun wensen

tekst: Laura Aerts
beeld: Yulia Yuryeva
lay-out: Julie Vanstraelen

Toon je kracht

Stroom over de sluizen

Geniet van je oneindige macht

Neem me mee in je reusachtige golven

En terroriseer de dag

Licht wordt onder water bedolven

Laat de oceaan ongetemd begaan

Vereeuwig de elementen in een prachtig zeegroen

En laat mijn twijfels vergaan

HOOFDREDACTEUR THIJS VAN DAM **ADJUNCT-
HOOFDREDACTEUR** JULIE VANSTRAELEN **REDACTIE**
ANNE-MARIE DIMITROV | CATO VAN LERBERGHE | ELENA
CEUPPENS | HANNE COLÉMONT | JANA GEETS | LAURA
AERTS | LENA BERNAERTS | LOTTE HELMERHORST | MYRDDIN-
MERLIJN GROFFI | THIJS VAN DAM | TWISTED FRAMES
(EXTERN) **POËZIE** LAURA AERTS **EINDREDACTIE** ELENA
CEUPPENS (VERANTWOORDELIJKE) | ANNE-MARIE DIMITROV |
HANNE COLÉMONT | JULIE VANSTRAELEN | KEN HENDRICKX |
LAURA AERTS | MEREL NAUDTS | MYRDDIN-MERLIJN GROFFI |
PEBBLES ANTONISSEN | STIJN CRICK | THIJS VAN DAM **BEELD**
INE CUYPERS (VERANTWOORDELIJKE) | LENA VERCAMMEN
(VERANTWOORDELIJKE) | LOTTE HELMERHORST | YULIA YURYEVA
COVER & BACK YULIA YURYEVA **LAY-OUT** INE CUYPERS |
JULIE VANSTRAELEN | LENA VERCAMMEN | MYRDDIN-MERLIJN
GROFFI | THIJS VAN DAM **PR** JULIE VANSTRAELEN | PEBBLES
ANTONISSEN | THIJS VAN DAM **SOCIALE MEDIA** HANNE
COLÉMONT (VERANTWOORDELIJKE) | ELENA CEUPPENS | JULIE
VANSTRAELEN | MYRDDIN-MERLIJN GROFFI **ADMINISTRATIE**
MYRDDIN-MERLIJN GROFFI (VERANTWOORDELIJKE) **DRUKKERIJ**
EPO MET DANK AAN MATTHEUS B

dwars is het redactioneel onafhankelijk studentenblad van Universiteit Antwerpen, gemaakt voor en door haar studenten. Het magazine verschijnt minstens drie keer per semester en wordt gratis verdeeld op de campussen van UAntwerpen. Op www.dwars.be vind je met stevige regelmaat nieuwe content.
Dit nummer werd afgesloten op 16/03/2025.

Vragen, opmerkingen en suggesties alsook lezersbrieven zijn van harte welkom. Anonieme brieven komen niet in aanmerking. De redactie behoudt zich het recht ingezonden stukken in te korten of niet te plaatsen. Gelieve niet te sluikstorten.

Oplage: 1.500 exemplaren. VU. Tonny van Dam,
Prinsesstraat 16, 2000 Antwerpen

adverteren@dwars.be ■ contact@dwars.be ■ werving@dwars.be

